

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

van

du

DINSDAG 8 APRIL 2008

MARDI 8 AVRIL 2008

Voormiddag

Matin

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 10.36 uur. De vergadering wordt voorgezeten door mevrouw Mia De Schamphelaere.

Le développement des questions et interpellations commence à 10.36 heures. La réunion est présidée par Mme Mia De Schamphelaere.

01 **Vraag van mevrouw Maya Detiège aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het vredegerrecht van het elfde kanton Antwerpen" (nr. 4001)**

01 **Question de Mme Maya Detiège au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la justice de paix du onzième canton d'Anvers" (n° 4001)**

01.01 **Maya Detiège** (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, collega's, volgens een bijvoegsel van het Gerechtelijk Wetboek vormen de gemeente Stabroek en de voormalige gemeenten Berendrecht, Lillo, Ekeren en Zandvliet van de stad Antwerpen het elfde gerechtelijk kanton Antwerpen. De zetel van het vredegerrecht is gevestigd te Antwerpen, op het adres Hof van Delftlaan 46C te 2180 Ekeren-Antwerpen.

Het grootste deel van de rechtzoekenden waarvoor dit vredegerrecht bevoegd is, is ontegensprekelijk gevestigd in het district Ekeren van de stad Antwerpen zodat de locatie van het vredegerrecht logisch en vanzelfsprekend is. Ook in de toekomst zal met dit essentieel element rekening moeten worden gehouden. De stad Antwerpen is verantwoordelijk voor het verschaffen van huisvesting voor het vredegerrecht. De huidige locatie is gehuurd. Het blijkt dat de stad Antwerpen geen verlenging van huur heeft aangevraagd zodat de eigenaar aandringt op de vrijgave van het pand uiterlijk eind 2008.

Rekening houdend met de termijnen van oproeping, dagvaarding en verwittiging die in het raam van de rechtspleging aan de rechtzoekende dienen te worden verstuurd, is het essentieel dat zo spoedig mogelijk uitsluitel wordt gegeven over de verdere gang van zaken en het verzekeren van de gerechtelijke dienst en de rechtszekerheid. De deurwaarders, notarissen en de balie hebben reeds blijk gegeven van hun ongerustheid.

Mijnheer de minister, kan u uitsluitel geven over de concrete plannen voor de huisvesting van het vredegerrecht, elfde kanton Antwerpen zodat aan de voormelde bekommernissen een passend antwoord kan worden gegeven?

01.02 **Minister Jo Vandeurzen**: Mevrouw de voorzitter, collega, bij de oprichting van het elfde kanton Antwerpen, vredegerrecht Ekeren, conform de wet van 25 maart 1999 betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons, werd het vredegerrecht gehuisvest in een door de stad in bruikleen gegeven gebouw dat eigendom is van de vzw Algemeen Ziekenhuis KLINA. De stad betaalt hiervoor een gebruiksvergoeding.

Naar aanleiding van de melding door het vredegerrecht aan mijn diensten dat de eigenaar deze overeenkomst niet meer wenste te verlengen na 31 januari 2008 werd op 21 september 2007 een brief verzonden aan het stadsbestuur met de vraag om een dringende oplossing. Ter zake geldt immers een huisvestingsplicht in hoofde van de stad.

Op 27 november 2007 vond een vergadering plaats met een vertegenwoordiger van mijn departement, de vrederechter, de hoofdgriffier, schepen Ludo Van Campenhout en gemeenteraadslid Talhaoui. Er werd toen beloofd dat een oplossing aangeboden zou worden in de vorm van een nieuwe huisvesting. Mijn diensten ontvingen op 21 december 2007 evenwel een brief van het stadsbestuur waarin gemeld werd dat er geen oplossing kan worden geboden na 31 januari 2008 door de beslissing van de eigenaar om de

huurovereenkomst definitief te beëindigen op 31 januari 2008. Mijn diensten hebben in antwoord daarop, op 3 januari 2008, herinnerd bij brief van 15 januari, een nieuwe brief aan het stadsbestuur gericht met de vraag om een oplossing en wijzend op de huisvestingsplicht van elk gemeentebestuur ten opzichte van een vredegerrecht op haar grondgebied.

Het Autonoom Gemeentebedrijf Vastgoed en Stadsprojecten Antwerpen meldde in maart 2008 aan mijn diensten dat het stadsbestuur een verlenging van de huur tot 31 december 2008 wil bekomen, evenwel op voorwaarde dat de FOD Justitie een boeteclausule zou aanvaarden wanneer de stad na 31 december 2008 het pand nog niet definitief zou hebben ontruimd.

Ik richtte daarop nogmaals een brief aan het stadsbestuur, waarin ik, enerzijds, stelde dat ik niet akkoord ga met het ten laste nemen van eventuele boetes. Ik zie eerlijk gezegd ook niet in waarom Justitie met boeteclausules in een overeenkomst akkoord moet gaan, indien het pand niet kan worden ontruimd, wanneer degene die het van de eigenaar huurt, ook degene is die voor de huisvesting moet instaan. Anderzijds drong ik aan op een oplossing voor de huisvesting van het betrokken vredegerrecht. Ik wees op de huisvestingsplicht van de stad Antwerpen ter zake. Ik reken er dan ook op dat de stad mij op korte termijn een oplossing zal voorstellen.

01.03 Maya Detiège (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, waarop baseert u de huisvestingsplicht van de stad? Ik heb hier immers het gevoel dat er pingpong wordt gespeeld. Enerzijds wordt geopperd dat het de bevoegdheid van de stad Antwerpen is. Anderzijds had ik van de stad Antwerpen zelf begrepen dat de kwestie de bevoegdheid van de minister is.

Ik stel vast dat er op dit ogenblik geen oplossing is.

01.04 Minister Jo Vandeuren: Eerlijk gezegd, er bestaat, mijns inziens, geen discussie over het feit dat de gemeente voor huisvesting moet zorgen. De enige discussie bestaat blijkbaar over het feit dat de stad Antwerpen een huurverlenging tot eind 2008 heeft bekomen. De oorspronkelijke eigenaar wil ten opzichte van de stad een verlenging enkel organiseren indien ook wordt afgesproken dat het pand tijdig wordt ontruimd en in dat verband een boeteclausule in de overeenkomst wordt opgenomen.

Het is echter duidelijk dat de stad naar een andere oplossing op zoek is omdat zij ook aanvaardt dat zij een huisvestingsplicht heeft.

01.05 Maya Detiège (sp.a-spirit): Er is dus op dit ogenblik geen oplossing.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Samengevoegde vragen van

- de heer **Renaat Landuyt** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de Hoge Raad voor Justitie" (nr. 4004)

- de heer **Bart Laeremans** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de opleiding van magistraten" (nr. 4337)

02 Questions jointes de

- **M. Renaat Landuyt** au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le Conseil supérieur de la justice" (n° 4004)

- **M. Bart Laeremans** au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la formation des magistrats" (n° 4337)

02.01 Renaat Landuyt (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dit is een opvolgingsvraag. De Hoge Raad voor de Justitie was op uw vraag bereid te voorzien in de continuïteit van de gerechtelijke opleiding tot 23 maart 2008. Mijn vraag is: wat nu, want 23 maart 2008 is voorbij.

02.02 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in het regeerakkoord staat nogal vaag te lezen dat de gerechtelijke opleiding in de toekomst zou gebeuren in samenwerking met de Gemeenschappen. In een niet-officiële uitprint van de desbetreffende bladzijde uit uw beleidsnota staat dat er hoogstens nog sprake is van samenwerking met de onderwijsinstellingen, wat toch nog iets heel anders is dan samenwerking met de Gemeenschappen.

Ik lees ook dat men nog altijd het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding als dusdanig zou blijven handhaven. Dat is heel sterk in tegenspraak met wat u destijds altijd hebt verdedigd, met name een aparte magistratenschool per Gemeenschap. Ik vrees dus dat de oplossing die u in petto hebt, helemaal niet strookt met wat u vroeger hebt beloofd, namelijk een Vlaamse magistratenschool of een Vlaamse school voor gerechtelijke opleiding. Wij blijven dus inderdaad bij die unitaire recuperatie die in gang werd gezet door minister Onkelinx.

Kunt u concreet verklaren wat er wordt bedoeld met samenwerking met de Gemeenschappen?

Wordt de wet hervormd en in welke zin?

Komt er een opleidingsinstituut per Gemeenschap?

Hebt u hierover reeds overleg gepleegd met de Gemeenschappen? Zo ja, wat is hun standpunt?

Tegen wanneer hoopt u de wijziging te realiseren?

Tegen wanneer ziet u de hervormde opleiding in werking?

Ten slotte, wat blijft in afwachting daarvan de taak van de Hoge Raad voor de Justitie?

02.03 Minister **Jo Vandeurzen**: Mevrouw de voorzitter, de heer Landuyt heeft gelijk de vraag opnieuw te stellen. De opleidingen worden op dit ogenblik nog steeds georganiseerd zoals voorheen. Dat betekent dat de Hoge Raad voor de Justitie de programma's voor de opleiding voor de magistraten en de gerechtelijke stagiairs voorbereidt.

U mag daarbij niet uit het oog verliezen dat de opdracht van de Hoge Raad zich in deze beperkt tot de voorbereiding. De concrete organisatie en de uitvoering van de opleidingen voor de magistraten en de gerechtelijke stagiairs gebeuren door de bevoegde diensten binnen het departement. Dat is trouwens ook het geval voor het personeel van de griffies en de parketten, met hierin echter ook inbegrepen het concept van de opleiding zelf.

Het voorbereidende werk van de Hoge Raad, wat de magistraten betreft, kunt u terugvinden in de brochure van de Hoge Raad. Daarbij zult u merken dat het opleidingsprogramma reeds voor het hele jaar 2008 is bepaald. Wat dat betreft is er dus geen probleem voor de continuïteit.

De manier waarop op dit ogenblik de opleidingen worden gegeven, is van een hoge kwaliteit, en wij zullen dat blijven waarborgen tot op het moment dat het instituut zijn taken kan opnemen met garanties voor diezelfde kwaliteit.

Voor mij is er dus geen probleem van onwettelijkheid. Artikel 151, §3, van de Grondwet gaat uitdrukkelijk over de taak van de Hoge Raad, de vorming van de rechters en de ambtenaren van het openbaar ministerie. Die discussie hebben wij echter al eens gehad.

Zoals ik hierboven reeds heb verduidelijkt, gebeurt de gerechtelijke opleiding zoals voorheen om de continuïteit te waarborgen, maar het is evident dat wij snel duidelijkheid moeten verschaffen nu er een regeerakkoord is en de bepalingen errond in het regeerakkoord zijn opgenomen. Zoals collega Laeremans stelt, die de nota nog niet heeft ontvangen, maar toch heeft kunnen lezen, is daarin inderdaad een verwijzing opgenomen naar de manier waarop wij dit probleem moeten aanpakken. Collega Landuyt heeft gelijk dat dit een zaak is die de nodige dringendheid heeft.

In verband met de vraag rond de gemeenschapsmaterie, toch misschien een paar punten heel duidelijk op een rij. Het punt dat niet aan de orde is, is de vraag of de opleiding nu een gemeenschapsmaterie is of niet. Waar het om gaat, is dat de kennis, expertise en de ervaring die de laatste jaren is opgebouwd door de onderwijsinstellingen, die afhangen of erkend zijn door de gemeenschappen, niet zou worden benut.

Het kan niet zijn een parallelle organisatie op te richten die opleidingen gaat organiseren waarvoor perfect een beroep kan worden gedaan op de Gemeenschappen en door de Gemeenschappen erkende instellingen. Het gaat hier ook niet over een magistratenschool, omdat het alleen gaat over de voortgezette opleiding, niet over de opleiding tot magistraat, wat de definitie is van een magistratenschool. Bovendien

gaat het niet alleen over de magistraten, maar gaat het ook over de griffiers en de parketsecretariaten. Het is dus een permanente opleiding zoals die bestaat voor de politie en andere grote administraties waar men ook een engagement neemt om een permanente opleiding te organiseren. Ik neem aan dat het u bekend is dat er voor verschillende van die korpsen ook opleidingen worden georganiseerd, die kaderen in de permanente vorming.

In het regeerakkoord is opgenomen dat het Instituut dient samen te werken met de Gemeenschappen. Wat die samenwerking betreft, kan het niet de bedoeling zijn dat het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding zich in de plaats stelt van de onderwijsinstellingen die afhangen of erkend zijn door de Gemeenschappen. Het moet integendeel de intentie zijn van het Instituut om maximaal samen te werken met deze instellingen en met hen een aantal opleidingen te organiseren.

Sedert enkele jaren hebben meerdere onderwijsinstellingen inspanningen geleverd op het vlak van beroepsopleidingen en bijzondere programma's opgezet, gericht op beroepsbeoefenaars binnen de gerechtelijke organisatie. Het lijkt dan ook opportuun dat het Instituut een beroep doet op deze expertise. Is er voor een specifieke opleiding geen aanbod voorhanden, dan kan men eventueel overwegen om zelf een initiatief te nemen.

Dat betekent dat wij werken aan een hervorming van de wet. Dat zal een hervorming zijn die gericht zal zijn op een grotere rol van de Gemeenschappen, maar die wat het Instituut als dusdanig betreft, de structuur zal laten bestaan, zij het met een grotere betrokkenheid en garanties dat men inderdaad niet treedt in de rol en de verantwoordelijkheid, de mogelijkheden en de expertise van de door de Gemeenschap erkende voorzieningen.

Er komt een instituut dat als centraal orgaan een coördinerende rol kan hebben en dit met betrekking tot samenwerking met de Gemeenschappen. Hierdoor kan op grote schaal worden samengewerkt met de Gemeenschappen, maar kunnen ook de noden en behoeften centraal worden onderzocht en verwerkt. Er is ook een overlegmethode gepland. Het is zo dat in het verleden reeds vaak werd samengewerkt met de universiteiten, hogescholen en andere instanties. Dit is al een goede basis om op verder te bouwen. Er bestaan vanuit de gemeenschapsinstellingen een aantal opleidingen, die zich specifiek richten op de gerechtelijke orde. Dit overleg zal niet van nul worden opgestart. Het is de taak van het Instituut om in de toekomst zelf contacten te leggen met de Gemeenschapsinstellingen om dit verder uit te bouwen.

Het is de bedoeling dat wij in een overgangsmethode voorzien, waarin de opleidingen kunnen blijven lopen op een manier zoals het op dit moment het geval is. De brochure van de Hoge Raad voorziet de opleiding voor het gehele jaar en dat geeft ons de tijd om werk te maken van een behoorlijke reorganisatie met betrokkenheid van de Gemeenschappen bij de opstart van het geheel.

De opleidingen worden op dit ogenblik georganiseerd zoals dit vroeger het geval was. Dat is een antwoord op de vraag van collega Laeremans, maar dat antwoord heb ik al gegeven op de vraag van collega Landuyt. Ik denk dat ik het daarmee kan afronden.

02.04 Renaat Landuyt (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, als ik het goed begrijp, was de taak van de Hoge Raad voor de Justitie alleen het opstellen van een brochure van de opleidingen en meer niet. Ik denk dat de taak ruimer was. In hun brief van 1 februari 2008 aan het Parlement stond immers uitdrukkelijk dat alle verantwoordelijkheid bij de minister van Justitie ligt en zij hun taak slechts tot 23 maart 2008 zouden kunnen vervullen. Tot op heden is er dus niemand die hun taak uitoefent. Er is dus een volledige lacune.

Voorts had ik een opmerking over de rol van de Hoge Raad voor de Justitie over het opvolgen van instructies en het invullen van opdrachten van de minister van Justitie met betrekking tot de Grondwet. Mijn probleem ligt in de wettelijkheid. Er is een wet die de gerechtelijke opleiding regelt, maar die regelt ook de benoemingsvoorwaarden en de functioneringsvoorwaarden van bijvoorbeeld een onderzoeksrechter. Daar ligt het probleem de komende maanden. In het Gerechtelijk Wetboek staat met name dat men moet voldoen aan de opleidingsvereisten van het instituut. Dat is vandaag volledig van kracht.

Dit is een materie van gerechtelijk recht, van procedures, van gerechtelijke onderzoeken, waar de letter van de wet enorm belangrijk is en waar letterlijk staat dat de personen die een dergelijke zware verantwoordelijkheid op zich nemen, zoals een onderzoeksrechter, moeten voldoen aan de opleidingsvoorwaarden, die niet zomaar in een brochure zijn gezet, maar die onder het toezicht van het instituut staan dat men niet wenst op te richten, tenzij men, naar ik vermeen, een structuur zal opstellen

zoals bij de NMBS waarin de vertegenwoordigers van de Gewesten en Gemeenschappen aanwezig zullen mogen zijn.

Mijn bezorgdheid is dat er een groot gevaar is voor de geldigheid van gerechtelijke onderzoeken en de benoemingen. Binnen negen maanden hebt u daar effectief problemen mee.

02.05 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil even verduidelijken dat ik niet heb gezegd dat het hier om een magistratenschool gaat. Er zijn twee verschillende zaken. Er was destijds de belofte, in 1999, van een magistratenschool per Gemeenschap. Hier gaat het echter om een unitair opleidingsinstituut. Ik heb het onderscheid ook duidelijk gemaakt in mijn vragen. Ik had het ook duidelijk over een opleidingsinstituut 2. Dat blijft dus een unitair orgaan. U zegt dat het niet zo belangrijk is of het een bevoegdheid van de Gemeenschappen is dan wel een unitaire bevoegdheid, maar wel dat de onderwijsinstellingen meewerken.

Welnu, dat is op dit moment niet het belangrijkste. Op dit moment luidt de vraag hoe de wet gewijzigd zal worden en in welke mate de Gemeenschappen daarbij betrokken zullen worden, in de mate dat het een Belgisch instituut blijft. Wij hadden veel liever dat er per Gemeenschap een instituut komt. Als u dat echter absoluut Belgisch wil houden, zou u er minstens duidelijkheid over moeten scheppen in welke mate de Gemeenschappen als dusdanig bij de werking daarvan betrokken worden. U weet dat dat nu, via een afgeleide manier, heel erg zwak, in een adviserende rol, gebeurt. Daar moet wat aan veranderen.

Dan spreekt u, heel verwarrend, over samenwerking met de onderwijsinstellingen enerzijds en met de Gemeenschappen anderzijds. U haalt dat door mekaar en zegt dat het eigenlijk de taak is van het instituut om met de Gemeenschappen te gaan samenwerken. Neen, het is uw taak als minister van Justitie om met de Gemeenschappen te gaan praten en te bepalen hoe in de toekomst de voortgezette opleiding van de magistraten en gerechtelijk personeel georganiseerd moet worden. Zult u dat doen met twee aparte instituten of twee aparte vzw's, of iets gezamenlijks waarbij de Gemeenschappen als dusdanig een belangrijke rol zullen spelen, en natuurlijk ook de onderwijsinstellingen? Heel dat debat moet worden gevoerd, maar daar geeft u geen klaarheid over. U laat alles in het ongewisse.

Wij vrezen dat het in de grootst mogelijke mate een unitaire zaak zal blijven en dat de Gemeenschappen daarin opnieuw stiefmoederlijk behandeld zullen worden. Wij hopen dat u toch nog het tegenovergestelde doet, dat u toch nog zo snel mogelijk met minister Vandenbroucke en zijn Franstalige tegenhanger contact opneemt om ervoor te zorgen dat die wet drastisch gewijzigd wordt, en niet een soort van schoonmaak- of opsmukoperatie ondergaat.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Questions jointes de

- M. Jean-Jacques Flahaux au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la recrudescence des agressions contre des agents de la STIB" (n° 4032)

- M. Bruno Stevenheydens au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le renforcement des sanctions contre les auteurs d'actes de violence commis dans les transports en commun" (n° 4322)

03 Samengevoegde vragen van

- de heer Jean-Jacques Flahaux aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de toename van het geweld tegen MIVB-personeel" (nr. 4032)

- de heer Bruno Stevenheydens aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het strenger bestraffen van geweldplegers op het openbaar vervoer" (nr. 4322)

03.01 Jean-Jacques Flahaux (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, les quatre préoccupations majeures des citoyens sont sans aucune contestation l'emploi, le logement, un bon environnement et la sécurité. Ma question s'inscrit au cœur de la problématique de la sécurité.

Les agressions répétées du mois de mars à la STIB – malheureusement, elles sont également fréquentes dans les TEC et à la SNCB – nous ont rappelé un bien funeste souvenir. Je voudrais vous remémorer les faits survenus le 27 avril 2007 à la station de métro Delta. Ce jour-là, quatre jeunes pris de boisson agressent un homme de 48 ans travaillant à la STIB. Ils l'encerclent pour lui voler son portefeuille avant de commencer à le tabasser. L'agression filmée par les caméras de surveillance est très violente: la victime,

tête en avant, est projetée à plusieurs reprises contre les murs de la station. Alors que l'homme tente de s'enfuir, ses agresseurs le rattrapent et continuent le passage à tabac jusqu'à ce qu'il ne bouge plus. L'un des jeunes se met alors à sauter sur le thorax du malheureux, totalement inanimé, puis ils abandonnent leur victime presque morte. Les auteurs seront interpellés quelques jours après et tous passeront aux aveux.

Après un coma profond de plusieurs mois, aujourd'hui, la victime ne peut plus marcher, a perdu la mémoire et est dans l'incapacité de survivre seule. Face à une agression d'une extrême violence, aux conséquences aussi graves pour la vie d'un homme, agression avérée, à la suite non seulement des aveux des bourreaux mais aussi à la vue des images de surveillance, on s'attendait à une décision exemplaire avec des sentences à la hauteur des faits et de leurs suites quant à la vie de la victime.

Les peines de trois à cinq ans de prison avec sursis pour trois agresseurs et une peine de 150 heures de travaux pour le quatrième pour non-assistance à personne en danger nous permettent de mesurer l'écart vertigineux entre la gravité des actes commis et la sanction des ces derniers. Aucun des quatre agresseurs, en effet, ne passera un seul jour en prison.

Comment s'étonner dès lors, face à de tels jugements, que les délits à l'encontre des agents de nos services de transport public se développent? Comment nos concitoyens ne peuvent-ils pas en outre s'interroger sur l'efficacité de systèmes de sécurité comme les caméras de surveillance si, malgré le témoignage irréfutable qu'elles apportent, les auteurs de crimes et délits se retrouvent en fait impunis? Comment peuvent-ils dès lors mettre leur confiance dans les politiques de préservation de leur vie et biens menées par leurs élus?

Monsieur le ministre, je ne vous demande bien sûr pas votre position sur cette décision de justice, encore moins de la faire changer; la séparation des pouvoirs – et c'est un bien – ne vous le permettant pas. En revanche, pouvez-vous nous dire quelles initiatives vous comptez prendre pour que, désormais, de tels dénis de justice n'aient plus lieu dans notre pays et qu'enfin, les personnels comme les usagers des transports publics puissent retrouver la tranquillité et la sécurité auxquelles ils ont droit?

03.02 Bruno Stevenhuydens (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, niet alleen uit recente voorvallen maar ook uit verschillende bronnen blijkt dat het geweld op het openbaar vervoer is toegenomen, zowel ten aanzien van reizigers als van bestuurders en veiligheidspersoneel. Volgens de cijfers van vorig jaar bijvoorbeeld, vinden in de Brusselse metrostations elk jaar ongeveer 800 incidenten plaats ten aanzien van het MIVB-personeel en andere reizigers. Binnenlandse Zaken heeft opdracht gegeven voor een studie naar incidenten die gepleegd zijn door jongeren op het openbaar vervoer.

De onderzoekers hebben een aantal aanbevelingen geformuleerd inzake het beleidsdomein van de minister van Binnenlandse Zaken. Ik zal aan de minister van Binnenlandse Zaken daarover ook vragen stellen. Maar ik wil u, mijnheer de minister, alvast vragen of u op de hoogte bent van de resultaten van die studie en of er aanbevelingen voor Justitie werden gemaakt?

De recente voorbeelden van agressie op het openbaar vervoer, zowel in Brussel als in Antwerpen, zorgen ervoor dat niet enkel door de publieke opinie maar zelfs door gerechtskringen, bijvoorbeeld door de Antwerpse procureur, voorstellen worden gedaan om op bussen en trams nultolerantie in te voeren. De daders oppakken is één zaak, maar goed, effectief en streng straffen is nodig.

Mijnheer de minister, is er al eens een evaluatie gemaakt van welke straffen of maatregelen de voorbije jaren werden uitgevaardigd tegen jonge amokmakers of criminelen op het openbaar vervoer? Is het geen tijd geworden om te beseffen dat bepaalde maatregelen als een berisping, een werkstraf of de plaatsing in een open instelling voor ernstige feiten geen aarde aan de dijk brengen en geen oplossing zijn, zoals ook door de vorige spreker werd aangetoond?

Strengere straffen zijn dus noodzakelijk. Verschillende instanties dringen aan op de strenge bestraffing van geweldplegers. Vooral voor minderjarige geweldplegers schiet de huidige jeugdbeschermingswet te kort.

Welke maatregelen plant u om zowel minderjarige als meerderjarige geweldplegers op het openbaar vervoer effectief en strenger te bestraffen?

03.03 Jo Vandeurzen, ministre: Madame la présidente, chers collègues, en dehors des faits dramatiques survenus le 27 avril 2007, et plus particulièrement du jugement prononcé sur lequel porte concrètement la question parlementaire, nous avons tout récemment pris connaissance avec effroi de l'énième agression qui

a eu lieu dans les transports en commun d'Anvers, au cours de laquelle un agent consciencieux a été gravement blessé.

La recrudescence des agressions dans les transports en commun constitue un phénomène inquiétant qui requiert une approche globale et intégrée.

Il résulte de l'étude réalisée par deux criminologues au cours de la période 2003-2004 que les auteurs sont généralement très jeunes et présentent le profil suivant: ils ont entre 16 et 19 ans; ils opèrent par groupes de deux ou trois; ils présentent un retard scolaire et brossent souvent les cours; ils connaissent une situation familiale tendue; l'éducation qu'ils reçoivent de leurs parents présente des lacunes; ils ont précédemment commis des faits punissables.

Une approche globale est donc nécessaire; elle doit être axée sur la prévention, l'accompagnement, la sanction et la resocialisation.

Dans le plan national de sécurité 2008-2011, l'approche de la criminalité juvénile est d'ailleurs explicitement retenue comme phénomène sécuritaire prioritaire.

De plus, il y a évidemment lieu d'investir préventivement dans les mesures de sécurité. Ainsi, par exemple, dix millions d'euros supplémentaires ont déjà été dégagés du budget de la SNCB pour prendre de telles mesures.

En ce qui concerne la sanction, il y a lieu d'observer que la loi a été modifiée en 2006 avec effet au 22 février 2007. Un article 410bis a ainsi été inséré dans le Code pénal. Cet article prévoit que les coups donnés à des personnes chargées d'un service public, dans l'exercice de leur fonction, sont lourdement sanctionnés.

Wat betreft de minderjarigen heeft de jeugdwet van 2006 gezorgd voor een uitbreiding van een pakket alternatieve maatregelen die aan criminele minderjarigen kunnen worden opgelegd met het oog op het herstel van de toegebrachte schade en op het aanscherpen van het normbesef van de minderjarige. U weet dat een aantal bepalingen van die wet door het Grondwettelijk Hof is vernietigd. Dat betekent dat we dringend het overleg moesten opstarten om na te gaan hoe we hier een antwoord op konden bieden. Bovendien is in het regeerakkoord uitdrukkelijk opgenomen dat we van deze evaluatie met betrekking tot het herstellen van de wetgeving ingevolge het arrest van het Grondwettelijk Hof, zouden gebruikmaken om na te gaan of de wet ons toelaat adequaat te reageren op het fenomeen van steeds jonger wordende daders die agressieve delicten plegen, onder meer in het openbaar vervoer. Er heeft dus recent overleg plaatsgevonden met de vertegenwoordigers van de jeugdmagistraten en de Gemeenschappen, om na te gaan of wijzigingen en/of nieuwe maatregelen noodzakelijk zijn om de jeugdrechters in de mogelijkheid te stellen gepast te reageren op feiten van zinloos geweld zoals die zich bijvoorbeeld recent hebben voorgedaan.

Ik kan daarbij nog aanstippen dat ik de voorbije dagen uiteraard contact heb gelegd met de ministers van de Gemeenschappen, mevrouw Fonck en minister Vanackere, om, samen met collega Wathélet, zo snel mogelijk rond de tafel te gaan zitten om na te gaan wat wij zowel op het vlak van capaciteit als op het vlak van wetgevende initiatieven moeten organiseren. Iedereen was bereid om hier prioritair werk van te maken. Ik verwacht dan ook dat we in de komende dagen het overleg kunnen opstarten. Zeker naar aanleiding van het arrest van het Grondwettelijk Hof en gelet op de feiten die ernstig zijn is het immers belangrijk dat we daar snel duidelijkheid in verschaffen. Het is dus de betrachting om op korte termijn wijzigingen en/of toevoegingen aan de bestaande wet aan te brengen en te realiseren. Zoals gezegd heb ik daarvoor op het hoogste ministeriële vlak de initiatieven genomen.

Ik herhaal, ditmaal in het Nederlands, dat in het nationale veiligheidsplan dat we een tijdje geleden aan het Parlement hebben voorgesteld, collega Dewael en ik zelf uitdrukkelijk van de aanpak van de overlast een prioriteit hebben gemaakt. Dat betekent dat we met politie, Justitie en alle betrokken actoren het overleg opstarten ter uitvoering van die prioriteit uit het nationaal veiligheidsplan om dit fenomeen aan te pakken. Bij het aanpakken van de overlast in het nationaal veiligheidsplan, waarvan u al enkele maanden geleden kennis hebt kunnen nemen, is uitdrukkelijk ook de overlast en het gewelddadig optreden in het openbaar vervoer opgenomen. Dat staat expliciet in de tekst. Dat betekent ook dat u mag verwachten dat zowel op het federaal niveau, met Binnenlandse Zaken en Justitie, als met de andere actoren, daadwerkelijk initiatieven zullen worden genomen. Het regeerakkoord is wat dat betreft duidelijk. Het stelt ook dat we de middelen van

de jeugdmagistraten zullen versterken om op een optimale manier uitvoering te geven aan de wetgeving. Dat betekent dat we in de komende maanden zowel inzake het veiligheidsplan als inzake jeugddelinquentie initiatieven zullen nemen met de politie en met de Gemeenschappen. Uiteraard is dat overleg ook een kwestie van concertatie om iedereen de kans te geven zijn inzichten aan bod te laten komen. U mag dus verwachten dat we hierover in de loop van het jaar verslag zullen uitbrengen.

03.04 Jean-Jacques Flahaux (MR): Madame la présidente, je remercie le ministre pour ce qu'il vient de nous dire. En effet, il me semble bon que cet élément constitue une priorité dans le plan national de sécurité 2008-2011.

À mon sens, une concertation avec les Communautés est une excellente initiative vu l'importance de l'aspect prévention. Il n'en demeure pas moins intéressant d'envoyer aussi des signaux forts à des jeunes qui, manifestement, "n'en ont rien à cirer" de l'existence de ces caméras de surveillance. Ce serait d'ailleurs à mettre en parallèle avec divers débordements auxquels on assiste, comme l'utilisation des bonbonnes destinées à recharger de briquets. Il s'agit donc bien de donner ces signaux forts à une certaine jeunesse, extrêmement minoritaire mais réelle.

03.05 Bruno Stevenheydens (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, de jeugdwet van 2006 voldoet niet, zoals u ook vanuit de oppositie steeds hebt gezegd. Ik ben benieuwd naar uw antwoord op het arrest van het Grondwettelijk Hof en ik ben ook benieuwd welke wijzigingen u wilt aanbrengen aan de jeugdwet en wat voor u de korte termijn betekent. We zullen dat van zeer nabij bestuderen.

03.06 Minister Jo Vandeuren: In de loop van de volgende maanden zullen we die discussie moeten kunnen afronden en tot conclusies komen. Een aantal zaken staat gelukkig al op de rails. Met het nationaal veiligheidsplan kunnen we vrij snel opschieten, want de prioriteiten zijn daar gelegd.

Voor het federale niveau wil ik u wijzen op het feit dat in de begroting 2008 voor de NMBS in een uitzonderlijk krediet van 10 miljoen euro is voorzien, precies om hierin de nodige initiatieven te kunnen nemen. Voor het openbaar vervoer, dat in de actieradius van de federale overheid ligt, is er al in budgetten voorzien. In die zin denk ik dat we niet te veel tijd zullen verliezen. Het overleg met de Gemeenschappen is gestart en we zullen zien hoe snel we hieromtrent een aantal akkoorden kunnen sluiten.

Wat de wet van 2006 betreft, die werd door een kamerbrede meerderheid gesteund of toch door een behoorlijke meerderheid in het Parlement, ook vanuit de oppositie. Dit was een soort van evenwichtsoefening, een compromis waarbij voor bepaalde groepen de uithandengeving mogelijk werd en er dus een behoorlijk sanctioneringsapparaat werd gecreëerd. Het Grondwettelijk Hof heeft daar een stukje van in vraag gesteld, maar het regeerakkoord geeft evengoed aan dat we naar aanleiding van het debat over reparatie of herstel van die wetgeving, zullen nagaan of er nog andere initiatieven nodig zijn. We stellen immers vast dat een aantal daders jong is en dat de leeftijd van de daders zelfs daalt, wat een probleem is. We moeten daarin nagaan of we adequaat en goed kunnen reageren en daaraan wil Justitie meewerken.

Justitie staat niet te springen om zelf overal op te reageren, maar Justitie is wel vragende partij voor een coherent systeem waarbij zowel de Gemeenschappen als het federaal niveau hun verantwoordelijkheid opnemen. We moeten ervoor zorgen dat we overal ten minste adequaat kunnen reageren. U weet zeer goed dat het in deze materie een kwestie is te weten dat de Gemeenschappen een inspanning doen en dat de federale overheid een inspanning doet. We moeten er met zijn allen voor zorgen dat we een goed en coherent systeem krijgen, dat goed in elkaar zit en goed is afgestemd. We moeten vermijden dat we in een situatie belanden die vroeger misschien wel de realiteit was, namelijk dat bevoegdheidsverdeling leidt tot verlamming en meer kijken naar elkaar dan het ondernemen van acties. Er is een nationaal veiligheidsplan op federaal niveau dat prioriteiten stelt en er is een regeerakkoord dat prioriteiten stelt. Wat het federaal openbaar vervoer betreft, is er voor dit jaar in budgetten voorzien om daaromtrent initiatieven te nemen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van mevrouw Leen Dierick aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het nulrendement van overvallen op geldtransport" (nr. 4041)

04 Question de Mme Leen Dierick au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la rentabilité nulle des attaques de transports de fonds pour les criminels" (n° 4041)

De **voorzitter**: Vraag nr. 4041 van mevrouw Dierick is ingetrokken.

05 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Bert Schoofs** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de geplande loketfuncties voor het hof van beroep te Antwerpen bij de griffies van de rechtbanken van eerste aanleg te Hasselt en te Tongeren" (nr. 4043)

- de heer **Renaat Landuyt** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het hof van beroep in Hasselt" (nr. 4288)

05 **Questions jointes de**

- M. **Bert Schoofs** au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le projet d'installation de fonctions de guichet pour la cour d'appel d'Anvers auprès des greffes des tribunaux de première instance de Hasselt et de Tongres" (n° 4043)

- M. **Renaat Landuyt** au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la cour d'appel à Hasselt" (n° 4288)

05.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, vlak voor Pasen kondigde u aan dat er een loketfunctie zou komen voor het hof van beroep te Antwerpen bij de griffies van de rechtbanken van Hasselt en Tongeren. Vanwaar komt dat idee, aangezien er altijd gesproken is over een volwaardige afdeling van het hof van beroep van Antwerpen in Limburg, naar analogie van de afdeling van het arbeidshof, dat daar inmiddels al ettelijke jaren is gevestigd?

Ik heb de volgende concrete vragen. Is daarover overleg gepleegd met vertegenwoordigers van de magistratuur en de balies in Limburg? Welke zijn dan hun inzichten?

Is het eventueel een eerste stap op weg naar een afdeling van het hof van beroep in Limburg?

Welke som is hiervoor in de begroting ingeschreven? Wordt hiervoor extra griffiepersoneel aangeworven? In de programmawet, die we vannamiddag zullen bespreken, zie ik alvast geen aanwerving van extra griffiepersoneel. De maatregel zal nochtans een zekere verhoging van de werklast met zich brengen.

Hoe ziet u ter zake de praktische en concrete uitwerking? Wat moeten we begrijpen onder zo'n loket?

05.02 Renaat Landuyt (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, in oktober stond in het oranje-blauwe deelakkoord Justitie nog het volgende: "Om de toegang tot justitie te verbeteren, zal de regering in een beperkt aantal ressorten en voor bepaalde gevallen een afdeling van het hof van beroep installeren."

In het regeerakkoord van 20 maart vind ik daarvan niets meer terug. In de pers hebt u wel aangekondigd dat er voor het hof van beroep van Antwerpen een loketfunctie zal worden geïnstalleerd op de rechtbanken van Tongeren en Hasselt.

Dat zorgt voor voldoende verwarring om officiële vragen te stellen. Ten eerste, voorziet u nu enkel in een loketfunctie in de provincie Limburg of hebt u ook plannen om dat te doen in de andere achtergestelde provincie, West-Vlaanderen?

Ten tweede, wat is er gebeurd met de belofte in verband met een hof van beroep in Hasselt en Brugge? Ik had dat in oktober met veel plezier gelezen en gedacht dat Brugge eindelijk een hof van beroep krijgt. Dat blijkt nu niet meer waar te zijn.

05.03 Minister Jo Vandeurzen: Mevrouw de voorzitter, wat het regeerakkoord betreft, gelet op de ambities in de onderhandelingen om een veeleer beperkte tekst te maken, is een aantal zaken inderdaad niet meer expressis verbis hernomen.

Ik maak er uiteraard geen geheim van dat de decentralisatie van het hof van beroep van Antwerpen - ik begrijp dat u ook pleitbezorger bent voor andere ressorten - voor mij een onderdeel is van de passages in het regeerakkoord waar uitdrukkelijk verwezen wordt naar de hervorming en de modernisering van de gerechtelijke orde en de verbetering van de toegankelijkheid van het gerecht. Wij zullen dat dus niet uit het oog verliezen.

Het is echter ook juist dat, om alvast een eerste concrete en snelle stap te kunnen zetten, ik ingespeeld heb op de vragen en suggesties die van de actoren van Justitie uit de provincie Limburg zijn gekomen.

Het idee om een loketfunctie van het hof van beroep van Antwerpen in Limburg te installeren, kadert in de

plannen van de regering om de gerechtelijke orde te hervormen en te moderniseren en de toegankelijkheid van het gerecht te verbeteren.

Het is een proefproject dat concreet moet voorzien in de installatie van een bemande en uitgeruste griffie met een beperkt aantal personeelsleden in de provincie Limburg. Het moet een voorpost zijn van de griffie van het hof van beroep te Antwerpen voor de Limburgse dossiers, waar stukken kunnen worden overgelegd, verzoekschriften en gerechtelijke akten kunnen worden afgegeven en dossiers kunnen worden ingekeken.

Ter zake heeft er overleg plaatsgevonden tussen de eerste voorzitter van het hof van beroep van Antwerpen, de stafhouders van de orde van advocaten te Hasselt en te Tongeren en mijn kabinet. Iedereen heeft ondertussen reeds zijn bereidheid geuit om mee te werken aan het project. Ter voorbereiding van de concrete en praktische uitwerking van het project is er opnieuw overleg gepland een van de volgende dagen.

Collega Schoofs, ik kom aan het project videoconferencing. Dat is zelfs een uitdrukkelijke suggestie.

05.04 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Ik zal die vraag zo dadelijk stellen.

05.05 Minister Jo Vandeurzen: U gaat over de videoconferencing een aparte vraag stellen. Dan zal ik daarop nu niet antwoorden.

De kosten van het proefproject van de vooruitgeschoven post van de griffie zijn als dusdanig niet geïndividualiseerd in de begroting. Het kan worden gefinancierd via de algemene middelen van het directoraat-generaal Gerechtelijke Orde. Op dit ogenblik is nog niet uitgemaakt of dat zal gebeuren via een herplaatsing van personeel of met nieuwe aanwervingen.

Ik wil het proefproject, net als het experiment rechtsbedeling via videoconferencing, op verzoek van de betrokken partijen alle kansen geven en na een redelijke termijn grondig evalueren om na te gaan in welke mate het daadwerkelijk heeft bijgedragen tot de toegankelijkheid van het gerecht. Bij positieve evaluatie kunnen de initiatieven natuurlijk mogelijk navolging vinden in andere provincies.

Zoals gezegd, het is een eerste stap in de decentralisatie van het hof van beroep zoals gevraagd vanuit de provincie Limburg en zoals ook vanuit andere ressorten wordt gevraagd.

05.06 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, de minister is blijkbaar wat overijverig. Collega Laeremans had er daarstraks al op gewezen in verband met de perscontacten. Ik krijg nu al antwoorden op vragen die ik niet heb gesteld. Misschien heeft men het verkeerd doorgegeven, geen probleem. Ik had echter een aparte vraag over de videoconferenties.

Ik ken de dossiers en ik wil ze gerust aan mekaar koppelen. Ik ben blij dat u het in mijn plaats doet. Ik zal mijn vragen zo dadelijk toch nog even herhalen.

Wat de loketfuncties betreft, ik maakte mij inderdaad in eerste instantie niet ongerust. Ik dacht dat het een tussenstap was. U probeert dat vandaag ook hard te maken, maar u komt zelf terug op de beleidsverklaring, die ik niet in extenso heb kunnen doornemen. U zegt dat het expressis verbis niet meer in die verklaring is opgenomen dat er een volwaardige afdeling van het hof van beroep zal komen, maar er wordt wel in die richting gewerkt.

Mijnheer de minister, dat zijn in elk geval niet de verzuchtingen van de Limburgse magistratuur en advocatuur. Collega Landuyt zal het wel over West-Vlaanderen hebben. In elk geval, het mag geen surrogaat of een schaamlapje zijn dat ergens blijft hangen met enkel een voorpostfunctie voor de griffie. Neen, in Limburg blijft men aandringen op een volwaardig hof van beroep, dus geen substituten, geen surrogaten. Wij zullen het er naar aanleiding van de beleidsverklaring allicht nog over hebben. U hebt er destijds altijd een persoonlijke prioriteit van gemaakt om een volwaardige afdeling van het hof van beroep in Limburg te installeren. Momenteel vinden wij dat niet terug en moeten wij het hiermee doen.

Ook wat het griffiepersoneel en de middelen betreft, het directoraat-generaal zal over die middelen oordelen. Voor het griffiepersoneel ligt men volgens mij in Limburg op vinkenslag om iemand aan te werven. Volgens mij zou dat ook niet onterecht zijn. U hebt daarvoor echter nog geen concrete uitwerking en dat is toch wel een beetje verbazend, vind ik. Men zou toch eerst moeten weten of daar al dan niet meer personeel nodig is om vervolgens met de maatregel te komen. Nu werkt u in omgekeerde richting en dat baart mij dan toch wel

weer zorgen.

05.07 Renaat Landuyt (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik ben een beetje ongerust, want een zin als “een hof van beroep in Brugge en Hasselt” neemt niet veel plaats in in het regeerakkoord. Dat is maar zeven woorden. Dat dat de reden is waarom het niet in het regeerakkoord staat, lijkt mij niet zo sterk.

Ik maak mij bijzonder ongerust over de rest van het antwoord, want als de zinsnede “de modernisering en de hervorming van het gerecht, en een betere toegang” kan worden geïnterpreteerd als “een hof van beroep in Brugge en Hasselt”, dan vrees ik dat al uw collega’s niet dezelfde interpretatie geven aan die zin. Het is een zin die natuurlijk veel kan worden gebruikt, want daarmee bent u ook een hele staatshervorming overeengekomen. Er is gezegd dat overeengekomen wordt om de Staat te hervormen. Als op die manier wordt geantwoord en als op die manier afspraken werden gemaakt, vrees ik dat de interpretatie bij uw collega’s wel eens zou kunnen verschillen.

Hetzelfde geldt voor de projecten en de begroting. Wij moeten de financiering terugvinden bij de begrotingspost directoraat-generaal Gerechtelijke Organisatie”. Daarin zit echter alles. Ook dat maakt het antwoord niet sterk en geeft geen zekerheid over de afspraken. Op die manier wordt het zeer moeilijk discussiëren en praten wij nog altijd van beloftes.

05.08 Minister **Jo Vandeurzen**: Mevrouw de voorzitter, ik ben een beetje verbaasd. Ik dacht dat het niet wijs was, op het ogenblik dat er op het terrein concrete voorstellen komen, er met een bocht omheen te gaan. Ik heb dus de bereidheid om een aantal zaken te organiseren en de kans met beide handen gegrepen. De voorstellen waren ook heel concreet.

Uiteraard zal een en ander niet beletten dat wij de besluitvorming over een decentralisatie van de hoven van beroep en het hof van beroep in Limburg zullen doorzetten. De handigheid om bij die gelegenheid de uitbreiding naar het hele land of naar West-Vlaanderen te maken, begrijp ik uiteraard. Daarom is het ook duidelijk dat wij het dossier zullen evalueren. Geeft het project een meerwaarde, dan is dat een belangrijk punt en kunnen wij het ook bekijken voor de rest van het land.

In die zin was ik van oordeel dat wij, veeleer dan een groot debat te houden waarin wij een heleboel tijd zouden moeten steken op het vlak van omkadering, wetgeving en structuur, beter opteren voor het geven van concrete antwoorden op concrete vragen van het terrein. Ik verkoos dus om het op die manier te doen en ook het signaal te geven dat wij het debat over de decentralisatie zullen doorzetten. Persoonlijk ben ik ook niet van plan om voornoemd idee los te laten.

05.09 **Renaat Landuyt** (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik wil een correctie aanbrengen op het punt van de concrete werking. Ik ben voldoende van West-Vlaanderen om decentralisatie te appreciëren, ook wanneer zij in Limburg gebeurt.

U zegt echter dat er geen budget is. U verwijst naar het algemeen budget. Dat is natuurlijk een gevaarlijke manier van spreken en ook heel moeilijk voor een Parlement om een en ander op te volgen. Indien alles onder de algemene noemer van rechterlijke organisatie is vevat, hoeft er zelfs geen begroting te worden opgesteld.

05.10 **Bert Schoofs** (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, als het plan gewoon een tussenstap is, ga ik akkoord. Er wordt altijd gezegd dat Keulen en Aken niet op één dag werden gebouwd. Met het plan kunnen wij dus leven.

Echter, indien het einddoel dat er in Limburg een volwaardig hof van beroep komt, niet letterlijk wordt opgenomen, kunnen wij ons inderdaad ongerust maken. Op het plan zelf leveren wij geen kritiek, indien het tenminste een tussenstap betreft.

05.11 Minister **Jo Vandeurzen**: (...) in Limburg.

05.12 **Bert Schoofs** (Vlaams Belang): Ik heb het over een volwaardige afdeling van het hof van beroep, waarvoor u altijd hebt gepleit.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van de heer Bert Schoofs aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de plannen voor experimenten met het oog op rechtsbedeling via videoconferenties" (nr. 4044)

06 Question de M. Bert Schoofs au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les expériences prévues concernant l'administration de la justice par vidéoconférence" (n° 4044)

06.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, vlak voor Pasen hebt u aangekondigd dat er op korte termijn geëxperimenteerd zou worden met videoconferenties waarbij advocaten niet langer fysiek op de rechtbank aanwezig zijn en dus in elkaars afwezigheid en die van de rechter op verschillende locaties pleiten.

Dat is toch vrij revolutionair. Het is ook een idee dat wij kunnen verwelkomen.

De vraag rijst of dit een soort van surrogaatoplossing is of een tussenstap – om het iets positiever naar voren te brengen – omwille van de last die rust op de advocaten en de magistraten, waarbij het werk naar Limburg wordt gehaald in plaats van het allemaal in Antwerpen te laten plaatsvinden. Daar zal toch nog wel overleg over te plegen zijn. Daarnet, in antwoord op een vorige vraag, hebt u gezegd dat er nog overleg gepleegd moest worden met vertegenwoordigers van de balie en de magistratuur.

Ik vraag me af hoeveel dit zal kosten. There's no such thing as a free lunch. Het gaat om een experiment. Hoeveel middelen wilt u in dat experiment steken? Het gaat over materiaal dat aangekocht moet worden. Hoeveel kost zo'n sessie, werd daar een kostprijsberekening van gemaakt?

Is er aangaande dit experiment ervaring opgedaan in het buitenland? Werd er gezocht naar ervaring in het buitenland? Welke zijn die bevindingen?

Voor welke rechtbanken en welke soort zaken geldt het experiment? Dat is ook belangrijk. Elk rechtsdomein heeft namelijk een bepaalde techniciteit.

Welke garanties bestaan er voor een vlotte en veilige rechtsbedeling? Er komt namelijk toch wel wat bij kijken, denk ik, inzake veiligheid en authenticiteit, wanneer vanop afstand pleidooien gehouden moeten worden en zaken verdedigd worden.

06.02 Minister Jo Vandeurzen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Schoofs, het idee om een pilootproject videoconferentie te initiëren, werd gelanceerd door de eerste voorzitter van het hof van beroep te Antwerpen in overleg met de stafhouders van de orde van advocaten te Hasselt en Tongeren. Het project kadert in de hervorming en de modernisering van de gerechtelijke orde en een toegankelijker justitie die dichter bij de mensen staat.

Er vond een overleg plaats tussen de eerste voorzitter van het hof van beroep te Antwerpen, de stafhouders van de orde van advocaten te Hasselt en te Tongeren en mijn kabinet. De betrokkenen hebben allen hun bereidheid geuit om mee te werken aan dit project.

Ter voorbereiding van de concrete en praktische uitwerking van het project, heb ik een van de volgende dagen – zoals reeds gezegd – een overleg gepland met alle betrokkenen.

Het project is als dusdanig niet geïndividualiseerd in de begroting, maar kan gefinancierd worden via de algemene middelen van het directoraat-generaal van de gerechtelijke orde. In de huidige stand van het project is het nog niet mogelijk om een concreet bedrag te kleven op de kostprijs van één zitting door middel van de videoconferentie. Het kostenaspect zal uiteraard grondig voorbereid worden. Zodra de voorbereidende werkzaamheden zijn afgerond en dus ten laatste bij de start van het project, kan ik u daarover uiteraard meer details geven.

Begin 2002 kocht de toenmalige minister van Justitie, Marc Verwilghen, videoconferentieapparatuur aan voor een proefproject voor de raadkamerzittingen te Leuven en Charleroi. Op basis van de informatie die ik ter zake bekwam van de FOD Justitie, blijkt dat de apparatuur nog volledig intact is en haast onmiddellijk inzetbaar is voor het nieuwe project. Het spreekt echter voor zich dat een kwaliteitsvolle rechtsbedeling en effectieve toepassing van de technologie moet worden gegarandeerd en dat het derhalve onontbeerlijk is om

voorafgaandelijk voldoende tests en proefsessies te organiseren.

In onze globaliserende wereld is de toepassing van videoconferentie in de justitiële keten, en ook daarbuiten uiteraard, geen nieuw gegeven. In de Belgische justitiële context is de toepassing van de videoconferentie vooral bekend in het raam van het opsporing- en gerechtelijk onderzoek. De wet van 2 augustus 2002 inzake het afnemen van verklaringen met behulp van audiovisuele media maakt het gebruik van videoconferentie mogelijk voor het opsporings- en gerechtelijk onderzoek wat het verhoor op afstand betreft van bedreigde getuigen en in het buitenland verblijvende getuigen, deskundigen of verdachten.

Algemeen wordt aangenomen dat de toepassing van de videoconferentie in de vernoemde context de efficiëntie van de rechtspleging substantieel vergroot.

Het project zal geïnitieerd worden tussen het hof van beroep te Antwerpen en de rechtbanken van eerste aanleg en van koophandel te Hasselt en Tongeren. De videoconferentie zal enkel toegepast worden in burgerlijke zaken en handelszaken. Concreet zal het de bedoeling zijn dat op de betrokken sites, de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt en het hof van beroep te Antwerpen, telkens één zittingszaal wordt uitgerust met de technologie. De partijen en de advocaten uit Limburg nemen plaats in de daartoe ingerichte zittingszaal te Hasselt en treden op audiovisuele wijze in verbinding met een videokamer van het hof van beroep te Antwerpen.

Ik wil dit project alle kansen geven en binnen een redelijke termijn grondig evalueren alvorens ik de vraag inzake de verdere stappen zal beantwoorden. Nog eens, ik blijf benadrukken dat de focus blijft: de decentralisatie van een aantal van de zittingen van het hof van beroep.

Welke garanties zijn er voor een vlotte en veilige rechtsbedeling? Het waarborgen van de kwaliteit van de rechtsgang is voor mij natuurlijk van primordiaal belang. Om ervoor te zorgen dat de rechtsgang door middel van videoconferentie plaatsvindt op een wijze die geen afbreuk doet aan de belangen van de betrokkenen zullen minimale technische eisen worden vooropgesteld.

Wat de technische garanties van de bestaande apparatuur betreft, werd mij thans door de betrokkenen bij het proefproject voor de raadkamerzittingen in 2003 te Leuven en te Charleroi bevestigd dat zij destijds een optimale rechtsgang konden garanderen.

Het staat voor mij ook buiten kijf dat in het raam van het proefproject de formele toestemming van alle betrokkenen een conditio sine qua non is voor de rechtsbedeling via videoconferentie. De toepassing van videoconferentie zal zodanig worden georganiseerd dat zij geen afbreuk doet aan de algemene principes van een correcte en eerlijke rechtsbedeling. Aan het tegensprekelijk debat bijvoorbeeld wordt niet getornd. Advocaten en magistraten kunnen elkaar tijdens de videoconferentie permanent zien en horen en zij kunnen dezelfde stukken onder ogen hebben.

Wat de openbaarheid van de zittingen betreft, die blijft verzekerd daar de audiovisuele apparatuur op beide sites steeds in een voor het publiek toegankelijke zittingszaal zal worden gebruikt.

06.03 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. Excuseer mij dat ik daarmee even lachte. Dat was niet met u, hoor. Toen ik hoorde dat in 2002 al materiaal was aangekocht, dacht ik: hoera: er wordt toch nog iets gerecycleerd uit de periode-Verwilghen. Dat materiaal is blijkbaar 6 jaar ongebruikt in de kast gebleven.

Het project valt direct onder het Directoraat-Generaal. U kunt er geen exact kostenplaatje op kleven. Goed, laten wij dat even blauwblauw laten. Het blijft tenslotte een experiment.

Het wordt blijkbaar in burgerlijke zaken en in handelszaken geïmplementeerd maar niet bij de bedreigde getuigen. Misschien was het beter geweest daarmee te beginnen, met bedreigde getuigen en dergelijke zaken. Men kon toch een aantal proefsessies organiseren.

Het is typisch een maatregel, mijnheer de minister, waarvan men zou zeggen als een lid van de oppositie hem zou voorstellen: dat heeft veel te weinig met de krachtlijnen van Justitie te maken - die al ferm hervormd moet worden - en allicht is er geen geld voor. Maar goed, omdat het iets is wat de oppositie had kunnen voorstellen, geef ik u krediet.

Ik stel mij wel een aantal vragen ter zake. Concreet, zal het Gerechtelijk Wetboek in staat zijn, in zijn huidige staat, om dat allemaal op te vangen, bijvoorbeeld wanneer zich een technisch mankement tijdens een zitting zou voordoen en alles zou uitvallen? Dan zit men in een juridisch vacuüm. Daarover stel ik mij vragen. Daarvoor zal men zeer goed moeten opletten. Ik hoop dat u dat incalculeert wanneer u aan het project begint.

Wanneer wordt daadwerkelijk in de eerste ingebruikname voorzien? Ik zou zelfs voorstellen dat wij met de leden van de commissie voor de Justitie de eerste zitting gaan bijwonen. Er zal zich toch immers een kleine revolutie in het gerechtelijk landschap aftekenen. Ik denk zelfs dat het publiek daarin ook is geïnteresseerd.

Ik kijk daarnaar met aandacht uit, mijnheer de minister, maar ik stel mij vragen. U weet dat ik dat als oppositielid uiteraard moet doen.

06.04 Minister **Jo Vandeurzen**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Schoofs, u hebt uiteraard alle recht om die vragen te stellen, maar ik ben wel blij met uw laatste bemerking. Indien zou blijken dat dit een succesvol project is, voegt dit immers ontegensprekelijk een belangrijke dimensie toe aan het debat over de hervorming van Justitie en het dichterbij brengen van de burger naar het gerecht.

In die zin vind ik het een belangrijk experiment. Het feit dat wij bestaande apparatuur kunnen recyclen heeft ook tot gevolg dat u het ook niet in de begroting kunt vinden. Dat zijn toch een aantal kansen samen.

Er is in het ressort, aan de kant van de eerste voorzitter, de bereidheid om medewerking aan het project te verlenen. Dat is natuurlijk ook veroorzaakt door het feit dat er in de provincie Limburg grote vraag is naar een decentralisatie van het hof van beroep. Er komt een positieve suggestie van het hof van beroep. Aan de andere kant is er de bereidheid van de advocatuur in Limburg om daaraan mee te werken. Natuurlijk, zoals u terecht zegt, is dit geen excuus om een aantal zaken niet te moeten doen. Er is echter de bereidheid om daaraan mee te werken

Wij staan voor een debat over de hervormingen van Justitie. Dit lijkt mij een uitgelezen context om dit een kans te geven. Wij mogen ook niet vergeten dat men in een aantal situaties reeds videoconferentie heeft geprobeerd en men contexten heeft gecreëerd om met dergelijke technieken te werken. Dat doet ook veronderstellen dat wij hier niet zomaar iets uit de lucht aan het halen zijn. Dit is iets waarover wij ontegensprekelijk moeten nadenken als wij het hebben over de toegankelijkheid van Justitie en het dichterbij de mensen brengen van het gerecht.

Voor mij is dit een objectieve, positieve context om dit experiment zijn volle kans te geven. Ik ben uiteraard met u vragende partij om op de eerste zitting die op die manier zal worden georganiseerd, aanwezig te zijn. Wij zullen dat samen doen. Ik denk dat dit inderdaad een belangrijk moment voor de Justitie in ons land kan zijn.

06.05 **Bert Schoofs** (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, daarom spaar ik mijn kritiek voorlopig ook en wil ik dit inderdaad alle kansen geven. Ik hoop niet dat - u begon er tijdens mijn vorige vraag zelf over - dit een lapmiddel zou worden om het hof van beroep in Limburg, of de volwaardige afdeling ervan, in de kast te schuiven. Dat is echter niet de kritiek die ik momenteel op dit project geef. Het is eerder een gezonde nieuwsgierigheid en een kritisch afwachtende houding in de zin of dit al dan niet zal slagen. Als dit niet slaagt, zal ik u er uiteraard op een andere manier mee komen lastig vallen, anders dan de positieve kijk die ik nu wil meegeven.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

07 **Question de M. Maxime Prévot au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'exécution des mesures judiciaires alternatives" (n° 4049)**

07 **Vraag van de heer Maxime Prévot aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de uitvoering van de alternatieve gerechtelijke maatregelen" (nr. 4049)**

07.01 **Maxime Prévot** (cdH): Monsieur le ministre, j'avais déposé cette question il y a quelques mois et elle avait été transformée en question écrite. Après l'installation du nouveau gouvernement, j'ai l'occasion de vous la poser de vive voix.

Depuis les trois ordres de service du SPF Justice du 18 juillet 2006, le prestataire de mesures judiciaires alternatives doit bénéficier des mêmes dispositions sanitaires, sécuritaires et vestimentaires que les travailleurs du service qui l'accueille.

À l'occasion d'un Conseil des ministres restreint du 25 octobre 2006, il avait été convenu que ces dépenses seraient désormais assurées par le SPF Justice qui irait puiser dans les montants disponibles au Fonds des amendes routières. L'arrêté royal du 23 mars 2007 prévoit le remboursement par le SPF Justice des frais exposés dans le cadre de l'exécution de la peine de travail et du travail d'intérêt général. Il s'agit des frais liés aux vêtements de travail, à la surveillance de la santé des travailleurs et à l'utilisation des équipements de protection individuelle directement liés à l'activité du justiciable sur le lieu de prestation. Cet arrêté royal devait produire ses effets rétroactivement au 1er janvier 2007.

Cependant, le remboursement au lieu de prestation des frais exposés dans le cadre de l'exécution des peines de travail et des travaux d'intérêt général est une faculté laissée à l'appréciation du ministre, comme le dispose l'article 2 de cet arrêté royal. Or il semble qu'il n'ait pas été fait usage de cette faculté jusqu'à présent.

Ainsi, pour prendre deux exemples concrets, je ferai tout d'abord référence à l'ASBL "Red", soutenue par la ville de Namur et qui encadre et accompagne les personnes condamnées par des mesures judiciaires alternatives en matière de roulage. Les peines de travail et les travaux d'intérêt général sont effectués en partie au Centre hospitalier régional de Namur pour que les personnes condamnées à ces peines suite à des délits de roulage puissent se rendre compte de certaines conséquences de leurs actes. Depuis juillet 2006, ces mesures judiciaires alternatives ne sont plus proposées à l'hôpital car celui-ci en tant qu'employeur est tenu de prendre en charge les frais de visite médicale, les vaccins et les vêtements de travail pour des personnes qui parfois cessent de prêter après quelques jours la peine déterminée.

Le même blocage nous est rapporté par l'association "Option" qui est confrontée à des difficultés semblables. Depuis juillet 2006, ces mêmes ASBL éprouvent de grandes difficultés à trouver des employeurs acceptant de prendre en charge les prestations. Il en résulte une paralysie dans le suivi des dossiers et la crainte que soient appliquées en définitive des peines de prison – ou que le dossier soit classé sans suite.

Vous comptez peut-être promouvoir également les mesures judiciaires alternatives, du moins je l'espère. Je n'ai pas encore lu la note que vous avez présentée hier à la presse sur les lignes directrices de votre politique mais j'imagine que les mesures judiciaires alternatives en font partie. Pour faire simple, on éprouve des difficultés à les mettre en œuvre. Pour quelles raisons?

Parce que les employeurs qui acceptent de faire le geste d'accueillir des personnes condamnées à ces peines sont amenés à devoir prendre en charge le coût d'une série d'éléments connexes: les visites médicales, les vaccins, les achats de vêtements, etc. Or, dans la pratique, la mise en œuvre de ces mesures judiciaires alternatives est freinée, ce que je trouve particulièrement regrettable.

Monsieur le ministre, confirmez-vous que l'arrêté royal du 23 mars 2007 relatif au remboursement par le SPF Justice des frais exposés dans le cadre de l'exécution de la peine de travail et du travail d'intérêt général n'est pas exécuté et que de ce fait, il devient très difficile de trouver certains lieux de prestation de mesures judiciaires alternatives? Cette situation est-elle générale? À moins que les différentes associations du Namurois qui m'en ont fait part constituent peut-être des éléments isolés, ce que je ne pense pas.

J'ai pu brièvement expliquer les raisons du blocage. Mais y en a-t-il d'autres qui m'auraient échappé? Quelles sont, dès lors, les mesures concrètes que vous préconisez pour débloquer la situation et faire de ces peines de mesures judiciaires alternatives un réel axe de la politique à promouvoir? Dans quels délais estimez-vous être en mesure de débloquer la situation?

Ne pensez-vous pas qu'il conviendrait de transformer la faculté laissée au SPF Justice en obligation d'assumer les charges d'employeur qui incombent aux lieux de prestation?

Quels sont exactement les montants disponibles au Fonds des amendes routières pour couvrir les dépenses liées à l'exécution des mesures judiciaires alternatives?

07.02 Jo Vandeurzen, ministre: Monsieur Prévot, bien que prévues dans l'arrêté royal du 23 mars 2007, les indemnités destinées à répondre aux directives en matière de bien-être au travail ne sont pas attribuées. Si cette constatation est d'ordre général, certaines organisations cherchent néanmoins des solutions de manière créative afin que le condamné à une peine de travail puisse être occupé dans le lieu de prestation envisagé.

Les raisons du blocage proviennent de la difficulté de savoir si la réglementation sur le bien-être au travail s'applique au condamné à une peine de travail et, par ailleurs, qui, le cas échéant, doit être considéré comme employeur et donc supporter les frais.

Pour obtenir une réponse définitive et sortir de l'impasse de manière appropriée sur le plan juridique, fin mars, j'ai commandé une étude à la VUB afin d'étudier à fond cette problématique ("Quels sont les droits et devoirs des acteurs concernés, condamnés à une peine de travail, lieux de prestation, SPF Justice?") et de vérifier s'il y a lieu de prévoir un statut distinct pour les condamnés à une peine de travail.

Les résultats de cette étude sont attendus pour fin juin 2008. Je les attends également.

En 2008, 947.000 euros ont été prévus dans le fonds de sécurité routière comme moyens de fonctionnement pour trois organisations: FEDEMOT, IBSR et Pro Vélo.

En ce qui concerne plus particulièrement le bien-être au travail, aucun budget spécifique n'a, pour le moment, été prévu pour 2008.

07.03 Maxime Prévot (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour ces précisions.

Je me réjouis que vous ayez commandé une étude pour y voir définitivement plus clair au sujet des charges respectives, de la qualification d'employeur et dès lors des obligations qui en découlent. Cette étude sera particulièrement attendue notamment par le milieu lui-même qui se trouve confronté à des difficultés croissantes.

Je vous assure qu'ils sont créatifs pour trouver des solutions et heureusement, ils y parviennent. S'il y a blocage, il n'y a pas paralysie totale, soyons clairs! Mais, je le répète, ces organismes connaissent malgré tout des difficultés croissantes pour trouver des lieux de prestation alors que, parallèlement, les tribunaux appliquent de plus en plus régulièrement des mesures judiciaires alternatives. Si l'on peut s'en réjouir, un problème se pose en termes d'adéquation de l'offre à la demande, ce qui crée des complications sur le terrain.

J'espère donc que fin juin 2008 – une fois que la VUB aura fourni ses résultats –, on aura l'occasion de voir très clairement quelles sont les mesures urgentes à prendre.

Par ailleurs, comme vous, je regrette que l'arrêté du 23 mars 2007 n'ait pas encore produit ses effets mais, surtout, qu'il n'y ait pas de montant prévu en 2008 pour le fonds des amendes routières permettant, le cas échéant, de rembourser les employeurs qui souhaiteraient faire usage de cette faculté. J'espère que cette faculté deviendra à terme une obligation qui permettra de mettre de l'huile dans les rouages et de faciliter la mise en œuvre de ces mesures judiciaires alternatives.

Je vous remercie pour le suivi que vous ne manquerez pas de réserver à cet important dossier sur le terrain.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Question de M. Xavier Baeselen au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'accompagnement des parties civiles belges lors du procès Fourniret" (n° 4052)

08 Vraag van de heer Xavier Baeselen aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de begeleiding van de Belgische burgerlijke partijen tijdens het proces-Fourniret" (nr. 4052)

08.01 Xavier Baeselen (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, je souhaiterais revenir sur l'aide accordée aux victimes belges dans le cadre du procès Fourniret. On sait que les victimes ont accepté une collaboration avec l'État français pour éviter la prescription d'un certain nombre de faits. Ce procès, on le

sait, a lieu actuellement en France.

Je sais que des contacts ont été pris en mars 2006 entre le cabinet de la ministre de la Justice de l'époque, Mme Onkelinx, et les familles pour envisager les mesures d'aide tant financière qu'éventuellement psychologique pour les victimes en France. Des informations que j'ai pu obtenir, il ressort que les frais d'avocats ne peuvent être pris en charge directement par l'aide juridique française si on ne passe pas par un avocat français. Par ailleurs, en ce qui concerne les coûts supportés par les victimes, l'hébergement est pris en charge par l'État français. Par contre, les frais d'hébergement des avocats belges en France ne sont pas pris en charge par l'aide juridique française alors qu'à l'époque, dans le cadre du procès d'Arlon, il me semble que la Belgique avait été plus généreuse avec l'ensemble des victimes, quelle que soit leur nationalité.

Quelles sont les demandes précises qui ont été formulées par les victimes belges auprès du département de la Justice? Il semble que les contacts datent de mars 2006.

Quelles ont été les suites réservées concrètement à ces demandes?

08.02 Jo Vandeurzen, ministre: Madame la présidente, depuis le mois d'avril 2006, le service d'accueil des victimes n'est plus en contact avec les victimes et leurs familles dans le cadre de l'affaire Fourniret en raison du transfert du dossier judiciaire vers la France. Au moment de ce transfert, le relais a en effet été effectué vers les services compétents en France. Dans le cadre de la préparation du procès Fourniret, la direction générale des Maisons de Justice a entretenu des contacts avec l'INAVEM (Institut national d'Aide aux Victimes et de Médiation en France) ainsi qu'avec l'association Forhom, association d'aide aux victimes de Charleville-Mézières. L'Inavem, l'association Forhom ainsi qu'une autre association d'aide aux victimes, Le Mars de Reims, ont assuré la préparation et la mise en place du dispositif d'accompagnement des familles des victimes lors du procès.

Les associations d'aide aux victimes françaises ont en outre été chargées d'évaluer les besoins et attentes des victimes et de leurs familles avant le procès et d'assurer le soutien, l'assistance et l'accompagnement de celles-ci au cours du procès. Afin de recenser leurs besoins et attentes, notamment en ce qui concerne les aspects matériels, un questionnaire leur a été transmis par l'intermédiaire de leurs avocats. Sur cette base, les associations se sont occupées, le cas échéant, de réserver des chambres et de trouver un lieu pour les repas.

Certaines victimes et familles étaient déjà en contact avec les associations d'aide aux victimes françaises; la Direction générale Maisons de Justice n'est donc pas intervenue à ce stade pour ce qui les concerne. D'autres n'avaient jamais été en contact avec les associations françaises ou ne l'étaient plus; la Direction générale Maisons de Justice s'est donc chargée d'assurer le relais, via leurs avocats, avec l'association Forhom.

D'une manière générale, les victimes et les familles des victimes belges ont été informées par les services compétents français des possibilités qui leur étaient offertes. L'ensemble des victimes et des familles de victimes belges qui seront présentes au procès pourront bénéficier de l'accompagnement assuré sur place par les deux associations d'aide aux victimes françaises, à savoir la présence permanente d'intervenants sociaux, l'intervention de psychologues en cas de besoin, la mise à disposition d'espaces de repos, etc.

Si d'autres demandes particulières non enregistrées chez nous ou des problèmes avec les services français surviennent, je suggère de prendre contact afin d'étudier leur possible règlement.

08.03 Xavier Baeselen (MR): Madame la présidente, je remercie le ministre pour sa réponse et l'ouverture envers les familles belges présentes actuellement là-bas. Je peux confirmer à M. le ministre l'existence aujourd'hui de problèmes particuliers, notamment en ce qui concerne les frais d'hébergement des avocats. Je ne conteste pas que les familles sont bien prises en charge sur le plan psychologique.

Cela dit, en mars 2006, Mme la ministre Onkelinx avait pris contact avec les familles, s'engageant à trouver des solutions très concrètes. Il semblerait qu'aucun suivi n'ait été donné à ces demandes particulières. En tout cas, d'un point de vue européen que nous serions en droit d'attendre, on peut espérer que les victimes, où qu'elles se trouvent en Belgique comme en France, seront traitées sur un pied d'égalité. Voilà sans doute un chantier potentiellement améliorable afin d'arriver à l'avenir à une véritable Europe des victimes.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 **Vraag van de heer Jef Van den Bergh aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de opvordering van artsen voor een bloedproef in het kader van een alcohol- of drugstest in het verkeer" (nr. 4069)**

09 **Question de M. Jef Van den Bergh au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la réquisition de médecins pour effectuer un prélèvement sanguin dans le cadre d'un contrôle de la conduite automobile sous l'influence de drogues ou d'alcool" (n° 4069)**

09.01 **Jef Van den Bergh** (CD&V - N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, voor alcohol- of drugstests in het verkeer kunnen artsen worden opgevorderd op basis van de artikelen 63 en 64 van de verkeerswet. Enkele jaren geleden werd de wet van 1 juni 1849 tot herziening van de tarieven inzake strafzaken opgeheven. Als gevolg daarvan is er geen wettelijke basis meer om artsen die bij vordering weigeren op te treden, effectief te straffen. Dat legt een ernstige hypothec op de bestrijding van alcohol- en drugsgebruik in het verkeer. Bij het hof van beroep in Gent werd reeds een arts, die had geweigerd op te treden, vrijgesproken wegens een ontbrekende strafmaat.

Daarom vernam ik graag hoe u tegen deze problematiek aankijkt. Is er sprake van een juridische lacune en moet er een regelgevend initiatief worden genomen? Ik denk immers dat de bestrijding van alcohol en drugs in het verkeer een voldoende ernstige zaak is om de controle hierop zeker niet in gevaar te brengen.

Ik heb nog een aantal feitelijke vragen. Is er enig statistisch zicht op het aantal opvorderingen van artsen bij alcohol- en drugstests in het verkeer en eventueel ook op het aantal weigeringen?

Hoeveel heeft de federale overheid in 2005 en 2006 uitbetaald aan vergoedingen voor artsen voor dergelijke controles?

In welk bedrag wordt voorzien voor de opvordering van een arts?

Wat is het verschil voor die vergoeding en de vergoeding voor een dringende oproep bij patiënten? Dat zou immers een mogelijke verklaring voor weigering kunnen zijn.

Moet dat verschil dan eventueel niet worden weggewerkt? Ik kan mij immers moeilijk voorstellen dat het overheidsbudget hierdoor te fel zou worden bezwaard.

09.02 **Minister Jo Vandeuren**: Mevrouw de voorzitter, collega, ik ben er inderdaad vanop de hoogte dat de weigering door een arts om in te gaan op een vordering vanwege politie of een parketmagistraat om een bloedstaal te nemen in verkeerszaken, niet langer strafbaar is. De reden hiervoor is dat door de programmawet II van 27 december 2006 de wet van 1 juni 1849 tot herziening van de tarieven in strafzaken werd opgeheven. In die wet van 1849 werd nu net de weigering strafbaar gesteld.

Zodra ik als minister van Justitie hiervan kennis heb gekregen, heb ik het nodige gedaan opdat dit misdrijf opnieuw zou worden ingevoerd, zodat de nodige vaststellingen via een bloedproef inzake het rijden onder invloed van drugs of alcohol zou kunnen worden verzekerd. Via de wet op de diverse bepalingen, die momenteel ter behandeling in het Parlement ligt, zal dit euvel worden opgelost.

Er is natuurlijk een tweede aspect verbonden aan deze zaak, dat minstens even belangrijk is. Ik kan u meedelen dat er jaarlijks bijna 12.000 keer een beroep wordt gedaan op een arts voor het nemen van een bloedstaal in verkeerszaken. In 2005 en 2006 werd hiervoor in totaal respectievelijk zowat 485.000 euro en 441.500 euro betaald. In 2007 liepen deze gerechtskosten al op tot 541.000 euro.

Een opgevorderde arts krijgt tot heden 24,29 euro voor deze prestatie. Dat bedrag wordt verdubbeld tussen 20 uur 's avonds en 8 uur 's morgens en tijdens het weekend of op feestdagen. Het bedrag ligt dus beduidend lager dan wat een arts krijgt voor een huisbezoek. Volgens mij moet het bedrag worden verhoogd voor deze prestatie. Mijn medewerkers zijn intussen bezig de tariefstructuur van alle prestaties van deskundigen in strafzaken onder de loep te nemen. Ik hoop bijgevolg over enkele maanden de nieuwe tarieven te kunnen voorstellen.

09.03 **Jef Van den Bergh** (CD&V - N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor zijn positief

antwoord, dat in elk geval de problematiek erkent en ook meteen een oplossing in het vooruitzicht stelt via de wet op de diverse bepalingen. Het is wel belangrijk dat er rekening wordt gehouden met de oorzaak van de vele weigeringen, die wellicht toch in de tarificatie is te vinden. Ik ben dan ook blij dat ook daarvoor bepaalde hervormingen in het vooruitzicht worden gesteld.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

10 Questions jointes de

- Mme Josée Lejeune au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le projet pilote de Gand concernant les toxicomanes" (n° 4093)
- M. Jean-Luc Crucke au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'approche préventive de la criminalité liée à l'usage de stupéfiants" (n° 4110)
- M. Daniel Bacquelaine au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le projet pilote 'Soins probatoires' pour toxicomanes" (n° 4237)
- M. Renaat Landuyt au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le projet pilote de soins probatoires pour toxicomanes mené à Gand" (n° 4289)
- Mme Sabien Lahaye-Battheu au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le projet pilote de soins probatoires pour toxicomanes mené à Gand" (n° 4342)

10 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Josée Lejeune aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het Gentse proefproject voor drugsverslaafden" (nr. 4093)
- de heer Jean-Luc Crucke aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de preventieve aanpak van de druggelateerde criminaliteit" (nr. 4110)
- de heer Daniel Bacquelaine aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het pilootproject 'Proefzorg' voor druggebruikers" (nr. 4237)
- de heer Renaat Landuyt aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het pilootproject 'Proefzorg' in Gent voor drugsverslaafden" (nr. 4289)
- mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het Gentse proefzorgproject voor drugsverslaafden" (nr. 4342)

10.01 **Josée Lejeune** (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, j'ai lu dans la presse du 28 mars 2008 qu'un projet pilote né en 2005 dans l'arrondissement judiciaire de Gand, consistant à créer une passerelle entre la justice et les services d'aide aux toxicomanes, connaît de très bons résultats et ce, au terme d'une évaluation interne effectuée cette année.

La première phase de ce projet consiste en une possibilité supplémentaire mise à la disposition du ministère public; en effet, ce dernier peut proposer au délinquant toxicomane un plan de soins de courte ou de longue durée, selon le cas, au lieu d'envisager uniquement une peine d'emprisonnement.

Cette phase ayant recueilli des résultats positifs, les acteurs de cette innovation souhaitent se tourner vers la seconde phase de ce projet consistant à instaurer une "chambre spécialisée stupéfiants" au sein du tribunal correctionnel. À cet escient, monsieur le ministre, la presse relate également la signature d'un protocole de coopération sur le sujet.

J'en viens ainsi tout naturellement à mes questions.

Pourriez-vous me relater les points positifs qui ont été relevés à la suite de l'évaluation de la première étape de ce projet?

En ce qui concerne la seconde phase, pourriez-vous me confirmer que vous avez effectivement signé ledit protocole de coopération? Si oui, pouvez-vous m'en détailler le contenu?

Envisagez-vous un élargissement de ce projet au niveau de l'État fédéral tant dans sa première que dans sa deuxième phase? Si oui, de quelle manière? Quels sont les moyens que vous allez employer pour ce faire? Endéans quel délai pensez-vous mettre en œuvre un tel projet?

En termes budgétaires, quel montant représente la mise en œuvre d'un tel projet dans le budget de votre ministère et ce, tant concernant le projet pilote de Gand que la possible mise en œuvre d'un tel projet au niveau national si, bien sûr, vous souhaitez l'instaurer?

10.02 Jean-Luc Crucke (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, tout praticien du droit s'est déjà interrogé, après avoir rencontré des prévenus ou des détenus emprisonnés pour des raisons de toxicomanie, sur l'utilité de maintenir un certain nombre de personnes en prison alors qu'il semble que leur problème soit avant tout lié à la consommation de drogues plutôt qu'à un délit pratiqué avec insistance.

Je vous avoue qu'en tant qu'avocat, j'ai souvent rencontré des problèmes d'ordre personnel car je savais qu'en plaidant, je n'arriverais pas à convaincre et que sur base de la législation en vigueur, mon client serait envoyé en prison alors qu'il serait préférable en termes non seulement de sécurité pour la population mais également de suivi médical pour le toxicomane qu'il soit envoyé dans un centre spécialisé. Les conséquences de la législation en cours sont souvent irrémédiables et les sorties de prison se font de manière catastrophique.

Vous le savez – et j'ai lu attentivement la déclaration que vous avez faite hier – une des causes de la surpopulation carcérale est la présence de toxicomanes.

Loin de moi l'idée de dire que certains ne doivent pas s'y trouver, notamment les cas les plus lourds, ceux qui n'éprouvent pas la moindre compassion et pour lesquels le délit incarne l'injustice. Par contre, un certain nombre d'autres toxicomanes n'y ont pas leur place et c'est là qu'intervient l'expérience gantoise, la "Proefzorg". Si on en croit ses conclusions depuis 2005 diffusées dans la presse, il s'agit d'une expérience heureuse. Interviennent à la fois les aspects préventifs et curatifs, l'intelligence du magistrat et de la Justice et la collaboration entre plusieurs services. D'après ce qui a été dit, le taux de réussite serait assez important. Pour les délinquants qui touchent aux drogues dites "douce", ce taux atteint plus de 90%. C'est extraordinaire!

Monsieur le ministre, mes questions vont évidemment un peu dans le même sens que celles de mes collègues mais je vous avoue que c'est avec une certaine curiosité, et surtout aussi avec un certain optimisme, que j'aimerais vous entendre. En effet, il y a peut-être là une solution qui doit être approfondie.

Monsieur le ministre, peut-on aujourd'hui dire que cette expérience pilote menée depuis 2005 est à ce point suivie sur le plan scientifique qu'elle confirme aujourd'hui les espoirs qu'elle représentait? Dans plusieurs interviews dont j'ai pris connaissance, vous avez parlé d'une extension de cette procédure à d'autres arrondissements. Quel calendrier réservez-vous à cette extension et quels sont les arrondissements les plus concernés en la matière?

Souvent, une procédure nouvelle, mais sans doute aussi plus réfléchi et plus complémentaire, entraîne des coûts. Cela n'est pas un drame de savoir que la Justice a un prix. L'important est qu'elle réussisse. Quels sont dès lors les coûts liés à cette procédure "Proefzorg"?

Ma question suivante est plus particulière et concerne le "proefzorgmanager". Celui-ci a-t-il réellement un profil particulier? Est-il concerné par une étude? Quelles sont les limites de son action par rapport à la Justice? De quelle manière peut-il fonctionner en toute autonomie, sachant qu'il n'a évidemment pas toujours les mêmes intérêts que ceux du justiciable ou du magistrat?

Enfin, monsieur le ministre, a-t-on constaté sur la base de cette expérience, une diminution de la population carcérale dans l'arrondissement de Gand, notamment une diminution due au non-emprisonnement de prévenus concernés par des faits de drogue?

10.03 Renaat Landuyt (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb twee vragen.

Mijn eerste vraag betreft de regionale uitbreiding van de taken van de procureurs. Ik veronderstel dat het een kwestie van richtlijnen inzake het seponeringsbeleid is.

Mijn tweede vraag wordt ingegeven door de mededelingen in de media en betreft de manier waarop een en ander verder zou worden geregeld in de Gentse rechtbank.

In eerste instantie begrijp ik de methode niet helemaal. Met welke instantie zult u precies een protocol sluiten? Wat is de betekenis daarvan? Wat wordt precies bedoeld met een drugsbehandelingskamer? Op welke manier zal men dat formeel organiseren?

Ik stel u deze vragen uiteraard in naam van de gemeenschap en van mijn cliënten.

10.04 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het feit dat heel wat collega's van deze commissie u hierover ondervragen, toont de bezorgdheid van deze commissie aan voor de problematiek van de druggerelateerde criminaliteit.

Degenen onder ons die regelmatig gevangenen bezoeken, zijn vaak gefrustreerd en staan machteloos wanneer zij vaststellen dat heel wat gevangenen kampen met een drugsprobleem. Aan het einde van hun detentie zijn zij niet veel beter af op dat vlak omdat er in de gevangenen, met alle respect voor alle mensen die daarrond werken, rond dit aspect van de problematiek heel weinig wordt gedaan.

Ik zeg dit even ter inleiding. Mijn vragen gaan in dezelfde richting als de vragen van mijn collega's.

In de eerste plaats is er de vaststelling dat het project proefzorg in Gent heel mooie cijfers kan voorleggen. Achtentachtig procent van de 464 verdachten die de drugswet overtraden, liet zich behandelen. Die behandeling was succesvol met slaagcijfers van 97% voor het korte traject en 64% voor het lange traject. Dat zijn toch wel mooie resultaten.

Over het initiatief van de drugsbehandelingskamer, een gespecialiseerde kamer die in mei in Gent van start moet gaan, krijg ik graag wat meer informatie. Ik heb onder andere gelezen dat er tijdens zittingen van die speciale kamer hulpverleners aanwezig zouden zijn. Wat moeten wij ons daarbij voorstellen? Zitten die mensen in de zaal en staan zij ter beschikking van degenen waarover ze over informatie beschikken of zullen zij een bepaalde rol hebben in dat proces? Kunt u ons daarover meer uitleg geven?

U hebt laten verstaan dat een eventuele uitbreiding naar andere rechtbanken en andere arrondissementen mogelijk is. Hebt u al een plan of een timing of zult u eerst nagaan hoe het in Gent verloopt en dan pas verder werken? Ik krijg graag wat meer verduidelijking.

10.05 Minister Jo Vandeuren: Ik zal proberen de verschillende vragen samen te beantwoorden en een overzicht te geven van de beide projecten in het gerechtelijk arrondissement Gent.

De parlementaire werkgroep Drugs heeft in 1996-1997 een aantal belangrijke aanbevelingen geformuleerd voor de aanpak van drugsgebruikers en verslaafden. Daarin stond uitdrukkelijk dat men ook meer aandacht zou besteden aan de oriëntatie naar de hulpverlening, zodra problematische drugsgebruikers in contact zouden komen met justitie.

De vaststelling is dat deze visie en doelstellingen inzake de aanpak van drugsgebruik en drugsverslaving reeds lange tijd op een brede consensus kunnen rekenen, maar dat een aantal van de noodzakelijke bepalingen en maatregelen daarvoor tot nu toe niet zijn uitgevoerd of niet uit de projectfase zijn gekomen.

Ik wil uw aandacht vragen voor iets wat mij bijzonder bekommert, namelijk het feit dat wij in die periode ook een samenwerkingsakkoord hebben goedgekeurd in dit Parlement, met een kamerbrede meerderheid, over de grenzen van meerderheid en oppositie heen, waarin juist de noodzaak van een geïntegreerde aanpak werd benadrukt en waarbij vanuit de verschillende bevoegde parlementen en regeringen het engagement werd aangegaan om een permanent overleg te organiseren en daarvoor een algemene cel Drugsbeleid te installeren, waarbij ieder een inspanning zou doen om daarvoor middelen ter beschikking te stellen. Wij hebben dat beslist in 2000 of 2001. Ik ken de juiste datum niet, maar ik stel vast dat dit samenwerkingsakkoord nog steeds niet in werking is getreden. Blijkbaar is dat te wijten aan het feit dat het op het niveau van het Brussels Parlement, of een van de instellingen uit het Brusselse, nog niet werd goedgekeurd, wat ik bijzonder jammer vind, want ik pleit ervoor om de geïntegreerde benadering absoluut en consequent door te zetten.

Er zijn nog andere concepten, zoals casemanagers en een aantal andere elementen die stilaan moeten kunnen worden opgenomen in onze reguliere werking van Justitie.

De proefprojecten van Gent passen in die filosofie, die destijds naar voren werd gebracht. Vanuit de vaststelling dat er op het niveau van het parket een lacune bestond om loutere druggebruikers op een efficiënte manier naar de hulpverlening te oriënteren, werd op het parket te Gent een pilootproject proefzorg geconcipieerd. Op 1 augustus 2005 werd een samenwerkingsprotocol afgesloten tussen de toenmalige minister van Justitie, de procureur des Konings te Gent en het netwerk Zorgcircuit Oost-Vlaanderen, voor

een duur van twee jaar. De minister van Justitie engageerde zich om een technische deskundige als proefzorgmanager, een detachering van een persoon uit het justitiehuis, en zijn vervanging op het justitiehuis, evenals de nodige logistieke middelen, ter beschikking te stellen.

Het doel is meerderjarige delinquenten die bekennen feiten te hebben gepleegd, en bij wie hun verslavingsproblematiek aan de grondslag van de feiten ligt, reeds op het niveau van het parket door te verwijzen naar de hulpverlening, in een vroeg stadium dus, kort na het contact met Justitie.

Er bestaan twee trajecten: het korte proefzorgtraject, wanneer het parket enkel de doorverwijzing naar de hulpverlening noodzakelijk acht, en het lange traject, wanneer het parket niet enkel een doorverwijzing naar, maar ook de opvolging van het hulpverleningstraject noodzakelijk acht. In dit geval wordt proefzorg gekoppeld aan een proefperiode van zes maand.

Indien de magistraat kiest voor proefzorg, geeft hij de opdracht aan de proefzorgmanager – een soort case manager bij Justitie – om een alternatief op maat van de verdachte uit te werken. De proefzorgmanager situeert zich op de brug tussen Justitie en hulpverlening en fungeert als tussenpersoon. Hij begeleidt de justitiële doorverwijzing naar de hulpverlening, om vervolgens controle uit te oefenen op de afspraken die daaruit voortvloeien. Op die manier is er een adequate opvang door de hulpverleningssector en dit vrij snel na de feiten. Recidive en drugsgerelateerde criminaliteit worden zodoende voorkomen en de re-integratie wordt bevorderd.

Proefzorg maakt gebruik van de pretoriaanse probatie. Dat is het verbinden van voorwaarden aan de seponering. Het gaat dus om een tussenstap tussen seponeren en dagvaarden, die vooralsnog niet wettelijk is geregeld. Wanneer de proefzorg lukt, zal de zaak worden geseponneerd. Mislukt de proefzorgprocedure, dan wordt de zaak voor de rechtbank gebracht.

Ondertussen werd het proefzorgproject positief geëvalueerd. Een uitgebreide evaluatiestudie werd opgesteld door de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid, in samenwerking met de Universiteit Gent. De resultaten hiervan zullen binnenkort worden gepubliceerd. De presentatie aan de betrokken actoren van de resultaten van die studie, vormde ook de aanleiding voor de artikels in de media.

Détailler toute l'évaluation quantitative et qualitative du projet "Proefzorg" nous mènerait trop loin. On retiendra en bref les conclusions principales de l'évaluation: 464 dossiers ont été suivis dans ce dispositif dont 97% avec succès dans le plan de soins de courte durée et 64% dans le plan de soins de longue durée. Les soins probatoires comblent une lacune au parquet. Les différents acteurs étaient satisfaits de ce projet. On note une amélioration de la collaboration entre la justice et les services d'aide.

Vu l'évaluation positive, l'option politique fondamentale a été prise de transposer ce projet au niveau national. Dans l'étude d'évaluation, il avait d'ailleurs été question de l'opportunité et de la faisabilité d'une extension de ce projet pilote à d'autres arrondissements. Il a été souligné qu'à Gand, des facteurs spécifiques avaient favorisé la mise en œuvre du projet "Proefzorg", par exemple l'organisation en réseau des centres d'aide ou la bonne entente des différents acteurs, et que, par conséquent, ce modèle ne pourrait être appliqué tel quel dans d'autres arrondissements mais qu'il devrait être adapté aux nécessités locales.

Alvorens tot implementatie over te gaan moet een aantal randvoorwaarden vervuld worden. De hulpverlening binnen het arrondissement moet namelijk goed uitgebouwd zijn en is best georganiseerd in een netwerk. De capaciteit van de hulpverlening moet er zijn om alle ploegzorgcliënten door te verwijzen. Er dient voldoende communicatie, organisatie, overleg en goodwill te zijn, zowel bij justitie als bij de hulpverlening. De financiering van de hulpverleningscentra dient natuurlijk eerst op punt te zijn gesteld en herbekeken te worden. Dat betekent dat hulpverleningscentra die werken met justitiecliënten in welk stadium ook afdoende moeten gefinancierd worden.

Een andere voorwaarde is dat de figuur van de ploegzorgmanager, het profiel, de positionering in de strafrechtketen, zijn statuut en financiering eerst verder op punt dienen te worden gesteld. Het strafrechtelijk beleid binnen een zelfde parket dient eenvormig te zijn – een belangrijke randvoorwaarde – zodat een zelfde visie en wijze van beoordeling worden gehanteerd inzake behandeling van dossiers ploegzorg.

Alvorens tot nationale implementatie over te gaan, leek het aangewezen eerst een bijkomende studieopdracht te geven aan de Dienst voor Strafrechtelijk Beleid met als doel deze essentiële randvoorwaarden nader te onderzoeken en voorstellen tot oplossing uit te werken waarin tevens de

budgettaire gevolgen zijn opgenomen. Tevens zal deze dienst verder onderzoeken hoe ploegzorg wettelijk kan worden ingepast, al dan niet in het kader van de strafbemiddeling. Dit alles zou binnen ongeveer een jaar gerealiseerd moeten zijn.

Je signale en outre qu'un projet pilote similaire a également été lancé au parquet de Liège. Il s'agit du projet pilote "conseiller stratégique drogues" à propos duquel un protocole d'accord avait aussi été conclu avec le ministre de la Justice le 20 juillet 2005. Une première réunion de la commission d'accompagnement et d'évaluation est prévue le 6 mai 2008.

Dan iets over het drugbehandelingskader. Ook dat is een initiatief van de actoren uit het gerechtelijk arrondissement Gent. Dit project situeert zich in een latere fase, namelijk op de rechtzitting.

Kort gezegd beoogt het de verdachte reeds voorwaarden te doen naleven in de schoot van de zetel. Het is bedoeld voor verdachten die reeds meerdere kansen van Justitie hebben gekregen, voor verdachten waarbij proefzorg of bemiddeling is mislukt en voor verslaafden die ernstige druggerelateerde criminaliteit plegen. Het is de bedoeling de verdachten op de inleidende zitting reeds door te verwijzen naar hulpverlening via de liaison hulpverlening die helpt bij het uitstippelen van het traject dat gedurende zes tot tien maanden wordt gevolgd, waarna een eindbeslissing wordt genomen door de rechter.

Voor de concrete manier waarop de zittingen zich afspelen, is het misschien interessant eens ter plaatse te gaan kijken. Dit zal binnenkort starten. Het is een gewone zitting, maar met een rechter die zich specialiseert in deze materie en met magistraten van het parket die deze materie in het bijzonder opvolgen. Uiteraard zijn alle gewone regels inzake rechtsbedeling, rechten van verdediging enzovoort van toepassing. Op dat vlak is er geen afbreuk aan de bestaande waarborgen in de procedure.

Tijdens de eindfase worden de voorbije maanden geëvalueerd en kan toekomstgericht gekeken worden en, desgevallend, probatievoorwaarden opgelegd die aansluiten bij de voorgaande begeleiding. Essentieel bij druggerelateerde feiten met slachtoffers is dat de benadeelde minstens voor het betwiste gedeelte wordt vergoed in de loop van de procedure. In de loop van het behandelingstraject kan eventueel de herstelbemiddeling dader-slachtoffer worden ingeschreven en/of gestimuleerd.

Met betrekking tot dit project werd op 27 maart 2008 een samenwerkingsprotocol afgesloten zoals dat ook voor het vorige project enkele jaren geleden is gebeurd, waarbij de minister zich engageert om voor een periode van twee jaar met ingang van 1 mei 2008 dit project te steunen en de nodige financiële middelen ter beschikking te stellen voor een liaison hulpverlening. Ook dit project zal door de dienst strafrechtelijk beleid geëvalueerd worden met het oog op eventuele verdere implementatie.

10.06 Jean-Luc Crucke (MR): Madame la présidente, je voudrais tout d'abord excuser Mme Lejeune qui vient de partir pour la commission des Finances. Je tiens à remercier M. le ministre pour sa réponse. Je pense que tous les arrondissements judiciaires du pays sont touchés par le phénomène. Je comprends que Gand dispose d'éléments spécifiques qui permettent de réunir les conditions optimales à la solution.

Cela dit, la philosophie qui a été développée est attirante. Elle semble réellement intelligente. Nous évoluons dans un domaine où le juriste ne sait pas éliminer ce que j'appellerai la problématique de la santé. Une sanction doit intervenir. Vous l'avez précisé. Mais une double sanction intervient ensuite au niveau de la société si le toxicomane ne trouve pas de solution personnelle, puisqu'il risque de récidiver.

Madame la présidente, je voudrais émettre une suggestion. Il serait intéressant que notre commission puisse se déplacer à Gand et pourquoi pas à Liège – dont nous attendons les résultats – de manière à avoir un contact personnel. Je ne vous cache pas que, pour moi, une des problématiques principales en matière de justice est d'établir le lien entre toxicomanie, délinquance liée à la toxicomanie et surpopulation carcérale, et de trouver des solutions heureuses et intelligentes. Si nous réussissons à avancer dans ce dossier pendant cette législature, nous aurons accompli un grand pas en matière de justice. Tout commençant par une connaissance du terrain, la proposition que je sou mets à la commission est de rencontrer, dès que possible, les acteurs concernés ainsi que les magistrats en charge de tels dossiers.

10.07 Renaat Landuyt (sp.a-spirit): Ik wacht op een project in Brugge.

10.08 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Misschien nog gewoon de volgende vraag: mijnheer de minister, u hebt gezegd dat er een gelijkaardig project bestaat in Luik sinds 2005, dat voor het eerst wordt

geëvalueerd in de maand mei.

10.09 Minister **Jo Vandeurzen**: Met het kabinet.

10.10 **Sabien Lahaye-Battheu** (Open Vld): Ja, met evaluatie daar. In Gent start men opnieuw in mei en zal er geëvalueerd worden na 2 jaar. Wat met de uitbreiding naar bijvoorbeeld Brugge of andere arrondissementen? Wacht u dan die evaluaties af?

10.11 Minister **Jo Vandeurzen**: Neen, ik denk dat er een misverstand is. Door de vorige minister van Justitie is er bij de opstart van het proefproject in Gent terecht een soort opvolging van het project gekoppeld aan de financiering van het project. Die opvolging is gebeurd door de universiteit van Gent en door de Dienst Strafrechtelijk Beleid.

Dat opvolgingsrapport is beëindigd na een periode van 2 jaar en er is dus een eindrapport gemaakt. Dat project is regelmatig opgevolgd. Men heeft niet gewoon 2 jaar gewacht. Men heeft geregistreerd, mensen ondervraagd, enzovoort. Dat evaluatierapport is gepresenteerd in Gent en was positief, maar, en dan ik kom op de vraag naar de verdere implementatie, geeft aan dat het niet vanzelfsprekend is om dat zomaar over te plaatsen. Gelet op het feit dat wij, zoals de heer Crucke, dat allemaal een zeer interessante manier van werken vinden, ook vanuit Justitie, heb ik onmiddellijk gezegd dat wij dat toch principieel zullen benaderen en dat dit moet kunnen in gans het land. Onmiddellijk is gevraagd om te definiëren wat de randvoorwaarden zijn om dit succesvol te kunnen overbrengen naar andere regio's.

Die studie wordt nu gemaakt met de Dienst Strafrechtelijk Beleid en na die studie hebben wij ook de elementen om dat in een beleid om te zetten en om ook een aantal wettelijke initiatieven te nemen. De proefzorgmanager is eigenlijk een soort casemanager, het vroeger concept dat werd gebruikt om dit soort aanpak te benaderen, maar wij zullen dat ook definitief in onze wetgeving moeten inschrijven. Voor het andere project in Luik zal er ook een evaluatie komen, maar de beslissing om de manier van werken te veralgemenen is principieel genomen naar aanleiding van de evaluatie in Gent.

Voor het andere project, de drugsbehandelingskamer, passen wij precies dezelfde benadering toe. Er wordt een periode van 2 jaar vooruitgeschoven, met een begeleiding op het vlak van wetenschappelijke evaluatie en na die 2 jaar zullen wij zien waar dat project ons gebracht heeft.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Sabien Lahaye-Battheu** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het Slachtofferfonds" (nr. 4100)

- de heer **Renaat Landuyt** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het Slachtofferfonds en het aandeel van veroordelingen voor verkeersovertredingen hierin" (nr. 4283)

11 **Questions jointes de**

- **Mme Sabien Lahaye-Battheu** au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le Fonds d'aide aux victimes" (n° 4100)

- **M. Renaat Landuyt** au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le Fonds d'aide aux victimes et la part qu'y représentent les condamnations pour infractions de roulage" (n° 4283)

11.01 **Sabien Lahaye-Battheu** (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, sinds 1985 – dat is intussen al 23 jaar – komt de Staat tussen voor een schadevergoeding aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en soms ook aan hun verwanten. De commissie voor Financiële Hulp aan Slachtoffers is eigenlijk een administratief rechtscollege, dat de aanvragen behandelt en ook de beslissingen neemt.

Uit de cijfers blijkt dat het aantal bij de commissie ingediende verzoekschriften jaar na jaar stijgt, namelijk van 26 verzoekschriften in 1987 tot meer dan 1.200 verzoekschriften in 2007. In 2007 werd aan slachtoffers niet minder dan 12,57 miljoen euro schadevergoeding uitgekeerd.

Het geld dat door het Slachtofferfonds wordt uitbetaald, komt van de verplichte bijdragen die veroordeelden storten en ook deels van het bedrag dat van de daders of de burgerlijke verantwoordelijken wordt

teruggevorderd.

Door een structureel tekort kwam er eind 2005 een verhoging van de bijdragen. Dat is dus goed twee jaar geleden. Op dat ogenblik werden de verplichte bijdragen, die worden opgelegd aan mensen die door de politierechtbank, de correctionele rechtbank of andere strafrechtbanken worden veroordeeld, verhoogd van 55 euro tot 137,50 euro. Dat was dus een grote verhoging.

Mijnheer de minister, hoe staat de rekening van het Slachtofferfonds er nu, ruim twee jaar na de verhoging van de bijdragen, voor?

Heeft de verhoging intussen tot een overschot geleid?

De verplichte bijdrage stuit hier en daar op kritiek. Immers, volgens sommige rechters zijn de boetes die zij uitspreken, soms lager dan de bijdragen die de veroordeelden moeten betalen. Het komt voor dat een politierechter verschillende keren de verplichte bijdrage uitspreekt. Dat scheelt dus een slok op de borrel in de uiteindelijke totaalsom die de veroordeelde betaalt.

Wilt u de bijdrage evalueren? Zo ja, in welke zin en op welke termijn wilt u ze evalueren?

Hebt u plannen om het toepassingsgebied uit te breiden, zodat nog meer mensen een beroep op het Slachtofferfonds kunnen doen?

11.02 **Renaat Landuyt** (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, collega's, mijnheer de minister, wij hebben in 2005 inderdaad de bijdrage voor het fonds nog verhoogd. Bij iedere veroordeling moeten de veroordeelden nu niet meer 55 euro bijbetalen, maar 137,50 euro. Ik geef het voorbeeld van een politierechtbank, waar vele overtredingen passeren.

Overigens, nu ik een beetje aan de andere kant sta, kan ik zeggen dat ik de boetes in de politierechtbank verschrikkelijk hoog vind. U moet het eens meemaken. Ik begrijp nu veel meer dan vroeger de aversie van de gewone autobestuurder tegenover de boetes, zeker als die vergeten is ze te betalen en voor de politierechtbank moet verschijnen. Het is verschrikkelijk te zien hoe hoog een boete is. Permanent wordt de 1.000 euro benaderd. Als de boete al eens laag is, dan is er nog altijd die 137,50 euro voor het Slachtofferfonds.

Destijds, bij de verhoging, heb ik in de regering opgeworpen dat het Slachtofferfonds na 2005 gestijfd zou worden door verkeersovertreders. Maar aan die bijdrage hebben verkeersslachtoffers niets; er is geen wisselwerking. Wie slachtoffer is van een verkeersongeval, kan geen beroep doen op het Slachtofferfonds. Voor de slachtoffers die op een of andere manier niet aan hun schadevergoeding geraken, is er het Motorwaarborgfonds, met al zijn beperkingen. Ik denk dus dat op dat vlak een opportuniteit nog altijd niet wordt gebruikt.

Het Slachtofferfonds is ondertussen – als ik de jaarrekeningen goed interpreteer – toch een zeer sterk fonds geworden, veel sterker dan het Zilverfonds. Dat fonds kan dus wellicht handiger gebruikt worden om alle slachtoffers in onze maatschappij beter te beschermen, eenmaal het kwaad is geschied.

Mijnheer de minister, vandaar heb ik de volgende vragen. Uiteraard vraag ik eerst naar de jongste cijfers van het Slachtofferfonds.

Kunt u nagaan hoeveel van de bijdragen voor het fonds binnenkomen via de politierechtbank, wat in de praktijk betekent dat ze vrijwel volledig uit verkeersovertredingen gehaald worden?

Behoort u tot mijn kamp en bent u er ook voorstander van om de doelgroep van het Slachtofferfonds uit te breiden tot – nog altijd de grootste groep van slachtoffers in onze maatschappij – de slachtoffers van verkeersongevallen?

11.03 **Minister Jo Vandeurzen**: Wat de eerste vraag betreft, ik zal u een aantal cijfers bezorgen, collega Landuyt. Het is een beetje moeilijk als ik die allemaal moet voorlezen. Het komt erop neer dat de gerealiseerde ontvangsten in 2004 7.336.000 euro bedroegen. Dat cijfer is opgelopen tot 15 miljoen. Dat betekent dat er inderdaad een bedrag beschikbaar is.

Het is eerst aangewezen om een grondige vergelijking te maken tussen de inkomsten en de uitgaven van het fonds gedurende de voorbije vijf jaar. Aan de hand van de verzamelde informatie kan een grondige analyse worden uitgevoerd en kan worden nagegaan of de cijfers een occasionele stijging vertonen dan wel of er sprake is van een trend of een systematische wijziging.

De evaluatie van de bijdrageplicht kan eventueel worden meegenomen in de evaluatie van de invorderingen van de geldboetes en de gerechtskosten door de ontvangers van de Registratie en Domeinen van de FOD Financiën. U weet dat wij werk zullen maken van een grotere efficiëntie van het systeem en dat eventueel zelfs zou kunnen worden overwogen om daarvoor een gerechtelijk incassobureau tot stand te brengen. Indien mogelijk of gevraagd zouden wij de vraag naar evaluatie van de bijdrage daarin kunnen meenemen.

Er is voorlopig geen sprake van een uitbreiding. Wij zullen waarschijnlijk wel een aantal wettechnische aanpassingen moeten doen na bevraging van alle betrokken partijen. Fundamenteel heb ik op dit ogenblik geen plannen om het toepassingsgebied uit te breiden.

Er waren vragen over de inningen via de politierechtbanken. Noch de commissie voor Financiële Hulp aan Slachtoffers, noch de FOD Financiën, in casu de ontvangers van de Registratie en Domeinen, houden expliciet statistische gegevens volgens de aard van de veroordeling bij. Gelet op het feit dat ik momenteel geen uitbreiding van het toepassingsgebied van de commissie beoog en gelet op het feit dat er conform het basisprincipe van de wet een opzettelijke gewelddaad moet zijn gepleegd, blijft het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds bevoegd inzake verkeerszaken. Er is momenteel geen correlatie tussen de reden van de invordering en de reden van de uitgave van de commissie voor de Financiële Hulp aan Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden. Collega Landuyt, uw vraag kan ook worden meegenomen in de evaluatie van de invordering van de geldboetes en gerechtskosten door de ontvangers van de Registratie en Domeinen van de FOD Financiën.

11.04 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Ik stel vast dat er eigenlijk nog geen antwoord kan worden gegeven op de vraag over de gevolgen van het optrekken van de bijdrage. Die bijdrage is eigenlijk bijna verdrievoudigd in 2005. Ik vraag uitdrukkelijk dat er wel degelijk een evaluatie gebeurt en de minister heeft aangekondigd dat te zullen doen. Er moet worden gekeken of die verhoging, die heel veel Belgen zeer sterk voelen, loont en tot een overschot heeft geleid. Als blijkt dat in 2005 te veel werd verhoogd, moet worden bekeken of de bijdrage niet kan worden teruggeschroefd. Ik vraag om de evaluatie zeer snel te maken.

Ten slotte, ik ben blij dat de minister herhaalt dat werk zal worden gemaakt van een verbetering van het innen van de boetes en gerechtskosten door de ontvangers van de Registratie. Ik ben in de vorige legislatuur ook een paar keer op dat punt ingegaan, omdat uit de cijfers blijkt dat heel veel van de opgelegde boetes nooit worden betaald en dat kan niet in een rechtsstaat.

Ik volg het punt op de voet.

11.05 Renaat Landuyt (sp.a-spirit): Enkel wat het laatste punt betreft, ik wil mijn collega ervoor waarschuwen haar verwachtingen niet te hoog te leggen. In de nota, die officieel nog niet bestaat, staat er dat men het zal bestuderen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de te nemen maatregelen na het verzet van de banken inzake de huurwaarborg" (nr. 4101)

12 Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les mesures à prendre face à la résistance bancaire à l'égard de la garantie locative" (n° 4101)

12.01 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mijnheer de minister, ik heb een korte vraag die tijdens de interim-regering ook gesteld is aan uw voorgangster, mevrouw Onkelinx. Zij gaat over de wet op de huurwaarborg, die door de banken niet altijd nageleefd wordt.

Concreet bepaalt de wet dat de banken hun regelmatige klanten verplicht een huurwaarborg van 2 maanden moeten voorschieten. Een aantal banken schuift die verplichting door naar het OCMW.

Mevrouw Onkelinx heeft in deze commissie in december 2007 gezegd dat zij bezig was met een overleg met de banksector en met de OCMW's om die problematiek te regelen. Ik wil u dus vragen, mijnheer de minister, of er iets uit dat overleg voortgekomen is? Is er uiteindelijk, zoals mevrouw Onkelinx beloofde, een gentleman's agreement gerealiseerd? En wat gaat u als minister eventueel nog doen in verband met de problematiek van de huurwaarborg? Dank u.

De **voorzitter**: Er is ondertussen een technisch probleem met de microfoons, waardoor de vertaling niet kan werken. Ik stel dus voor dat dit nu het laatste antwoord van de minister wordt.

12.02 Renaat Landuyt (sp.a-spirit): Zullen de micro's vanmiddag weer werken?

De **voorzitter**: Anders moeten wij een andere zaal zoeken, meen ik.

12.03 Minister Jo Vandeurzen: Ten eerste, (...) zoals vervangen door de wet van 25 april 2007. Daarin wordt het waarborgsysteem bepaald. Na een evaluatie, die zal plaatsvinden 1 jaar na het van kracht worden van dit systeem, zal de Koning bij een besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, een openbare waarborg kunnen organiseren om de waarborgen te dekken die door de financiële instellingen toegekend werden aan bepaalde categorieën huurders die hij vaststelt volgens de financieringsmodaliteiten die hij vaststelt.

Begin mei vervalt die termijn van 1 jaar. Een evaluatie in de maand mei is dus door de wetgever zelf vooropgesteld.

Ten tweede moet rekening gehouden worden met het vernietigingsverzoek dat hangend is bij het Grondwettelijk Hof inzake de ongrondwettigheid van het hierboven genoemde 4e lid van artikel 10, paragraaf 1 en dat door een aantal bankinstellingen werd ingesteld op 27 november 2007.

Wellicht verdient het aanbeveling vooraleer een definitieve beslissing te nemen over de waarborgregeling het arrest van het Hof af te wachten. De datum waarop het arrest er zal zijn is natuurlijk moeilijk te voorzien.

Ten derde wijs ik u erop dat hopelijk volgende week in de commissie voor de Justitie van de Senaat in het raam van de grondswetsherziening en de staats hervorming de bespreking zal beginnen van de bijzondere wet waardoor dit Parlement niet meer bevoegd zal zijn voor deze materie.

12.04 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Dank u wel.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vanmiddag om 14.15 uur komt de commissie opnieuw bijeen.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.33 uur.

La réunion publique de commission est levée à 12.33 heures.